

۱۳۹۶ - ۱۴۰۰

گزارش
عملکرد

صندوق ملی
محیط زیست

● حضرت آیت الله خامنه‌ای

رهبر معظم انقلاب:

مسئله محیط زیست

مسئله این دولت یا آن دولت نیست

برای حل مشکلات مرتبط با آن

همه دست به دست یکدیگر دهند.

● حضرت امام خمینی (ره):

در حفظ محیط زیست

و سالم سازی طبیعت

و جلوگیری از قطع درخت‌ها

حتی در منازل

واملاک اشخاص فقها

باید برای آن فکری بنمایند.

فهرست

۱. پیشینه صندوق‌های محیط زیستی
۲. قوانین و مقررات
۳. ساختار و بودجه
۴. فعالیت‌های ملی و استانی
۵. تفاهم‌نامه‌ها و قراردادهای
۶. فعالیت‌های بین‌المللی
۷. پیشنهادات

۱۱

۱۷

۳۱

۴۵

۶۵

۷۹

۸۵

پیشگفتار

محیط زیست ایران نیازمند تحولی جدی است، این تحول که مورد نظر سیاست های کلان نظام و قوانین بالادستی کشور نیز بوده است علی رغم تمامی مشکلات و راه دشواری که در پیش است، دور از دسترس نیست. به منظور اجرای اصل پنجاهم قانون اساسی و سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری، تا به امروز بحث های مختلف کارشناسی توسط اساتید، نخبگان، دانشگاهیان و متخصصین مطرح شده است که عمدتاً تئوری بوده و از این رو به جهت اجرایی شدن آن و رسیدن به چشم انداز مورد انتظار بهره گیری از موارد ذیل توصیه می شود:

مسعود شهسواری
رئیس هیات مدیره
سندوق ملی محیط زیست

- اجرای دقیق اصل پنجاهم قانون اساسی، الهام گرفته از دین مبین اسلام.
- تبیین سیاست های ابلاغی رهبری به عنوان چراغ راه آینده محیط زیست کشور
- تقویت ساختار سازمان در سطح کشور
- تأمین منابع مالی کافی در حوزه محیط زیست به جز مسیر منابع دولتی
- تأمین نیروی انسانی مجرب و متخصص در حوزه های مربوط برای عملیاتی نمودن سیاست های محیط زیست از طریق جذب منابع داخلی و خارجی
- حمایت مالی از پرسنل متخصص خدوم سازمان حفاظت محیط زیست
- استقرار نظام پوشش جامع بیمه محیط زیست با رویکرد اقتصادی و کاهش آلاینده ها
- ایجاد سامانه پایش مالی آلاینده های محیط زیستی با بکارگیری آزمایشگاه های معتمد

- حمایت از توسعه شرکت‌های دانش بنیان و استارت آپ‌ها در جهت ایجاد درآمد و ایجاد اشتغال از تولید علم و تکنولوژی در فرایند تولید محصولات جدید از انواع آلاینده‌های محیط زیستی
- تقویت، توانمندسازی و ارائه مشاوره در زمینه تهیه کسب و کار (Business Plan) محیط زیستی و اشتغال سبز
- تدوین برنامه‌های عملیاتی در زمینه جذب و افزایش سرمایه صندوق و هدایت به سمت صنایع سازگار با محیط زیست
- پذیرفتن سازمان محیط زیست به عنوان تنها مرجع ملی کشور در حوزه محیط زیست توسط کلیه دستگاه‌های حاکمیتی و دولتی
- ظرفیت‌سازی و ارتقاء جایگاه صندوق در نظام علم و فناوری‌های مرتبط با محیط زیست و فناوری‌های سبز با تأکید بر بازیابی مواد و پسماندها
- حمایت و پشتیبانی از توسعه پژوهش‌های تقاضا محور مرتبط با حفاظت و بهسازی محیط زیست
- تقویت انسجام و یکپارچگی بین حلقه‌های علم و فناوری در زمینه فناوری‌های زیست محیطی اعم از نانو تکنولوژی، بیوتکنولوژی در صندوق (فرایند ایده تا محصول مانند استفاده از مواد مالچ پاشی با پایه غیر نفتی)
- حمایت از توسعه قابلیت‌های پژوهشی (بخشی و منطقه‌ای) در زمینه محیط زیست در کشور
- حمایت از کنوانسیون‌های بین‌المللی از جمله کنوانسیون رامسر (مرکز منطقه‌ای رامسر)
- ارتقا، توسعه و تقویت همکاری‌های بین‌المللی در زمینه علم و فناوری‌های حفاظت از محیط زیست
- شناسایی، اشاعه و معرفی ظرفیت‌ها و منابع بین‌المللی در زمینه حفاظت از محیط زیست
- ارتقای حمایت‌های اعتباری از صنایع و فناوری‌های پیشرو در زمینه حفاظت از محیط زیست به کمک افزایش تنوع و فعال‌سازی انواع جدیدی از ضمانت‌نامه‌ها
- حمایت از جوامع محلی در حوزه‌های آموزش و فرهنگ‌سازی محیط زیست
- فراهم‌سازی با ایجاد بسترها و زمینه‌های مطلوب و عملیاتی نمودن تأمین سرمایه ریسک پذیر برای فناوری‌های سازگار با محیط زیست
- برگزاری دوره‌های آموزشی مرتبط از قبیل قراردادهای خارجی، بازاریابی، انتقال فناوری‌های سبز از طریق نهادهای ملی و بین‌المللی
- حمایت از پروژه‌های زیست محیطی و فناوری‌های سبز در قالب همکاری با سایر صندوق‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری
- تجهیز مراکز پایش آب، خاک و هوا در سطح کشور
- حمایت از نخبگان در حوزه محیط زیست
- امید که با توجه به موارد یاد شده و بکارگیری پیشنهادات، محیط زیست کشورمان روزگار بهتری را پیش رو داشته باشد و در کنار این بهروزی، صندوق ملی محیط زیست نیز به عنوان بازوی توانمند این عرصه، بتواند نقش موثری را ایفا نماید.

سرآغاز

در دنیای امروز و در پی تبعات و پیامدهای سوء دخالت‌های انسان در محیط زیست و استفاده بی‌رویه از منابع طبیعی که آثار آن به صورت انواع معضلات زیست محیطی، حیات را در کره زمین در معرض انواع تهدیدها قرار داده است، اتخاذ سازوکارهای متعددی برای نهادینه کردن توسعه سازگار با ظرفیت تحمل محیط زیست در بسیاری از مجامع بین‌المللی و نیز در بین دولت‌های جهان آغاز شده است که یکی از مهم‌ترین سازوکارها، استفاده از ابزارهای اقتصادی و ایجاد نهادهای مالی برای پیشبرد اهداف توسعه پایدار است.

در همین راستا، صندوق ملی محیط زیست با هدف کمک به بهبود وضعیت محیط زیست کشور، حفاظت و توسعه پایدار منابع طبیعی و تنوع زیستی و کاهش آلاینده‌های وارده بر محیط زیست بر اساس بند ب ماده ۶۸ قانون برنامه چهارم توسعه تاسیس شد. این صندوق یک موسسه عمومی غیردولتی است که منابع مورد نیاز آن از طریق کمک‌های

امیر ارسلان مهاجری طهرانی
مدیر عامل
و عضو هیات مدیره

بخش‌های دولتی و غیردولتی داخلی و خارجی تامین خواهد شد تا ضمن حمایت‌های مالی و همکاری در طرح‌ها و پروژه‌های محیط زیستی با رعایت قوانین مربوط به ارایه تسهیلات مالی، به منظور دستیابی به اهداف خود بپردازد.

صندوق ملی محیط زیست به صورت بالقوه، علاوه بر پتانسیل برنامه‌های مشارکتی با موسسات اعتباری، شرکت‌های بیمه، دانشگاه‌ها، صندوق‌های محیط زیستی و شرکت‌های داخلی و خارجی ظرفیت‌های ساختاری متعددی نیز برای تاسیس موسسات اعتباری و بیمه و شرکت دارد که تحقق آنها در دوره پیش رو، با جدیت پیگیری خواهد شد.

لازم به ذکر است با توجه به سیاست‌ها و خط‌مشی‌های اتخاذ شده مبنی بر “ بهره مند شدن جامعه از نتایج علمی و اجرایی برنامه‌ها و طرح‌های محیط زیستی ” طرح‌هایی که دارای توجیه اقتصادی، فنی و محیط زیستی باشد و استفاده از توان علمی و اختراعات داخلی و تکنولوژی‌های بومی سازی شده را مد نظر قرار داده باشد و همچنین زودبازده باشد در اولویت حمایت صندوق قرار خواهند داشت.

امید داریم، صندوق ملی محیط زیست با بهره‌گیری از منابع مالی نوآورانه در کنار ابزارهای قانونی بتواند به عنوان منبع مالی مطمئنی در کنار منابع محدود دولتی، برای توسعه پایدار و حفاظت از محیط زیست، کارکرد مطلوب و مناسبی داشته باشد.

۱۶۴

پیشینه صندوق‌های
محیط زیستی

چرا صندوق‌های محیط زیستی؟

شاید اولین پرسشی که به ذهن متبادر شود، این باشد که با وجود دولت‌ها، وزارت‌خانه‌ها/ سازمان‌های ملی محیط زیستی در کشورها، دلیل وجودی صندوق‌های محیط زیستی چیست؟ این پرسش با توجه به این‌که از میان ۱۹۹ کشور، ۱۷۱ کشور دارای نوعی از صندوق‌های محیط زیستی است، مهم به نظر می‌آید.

به احتمال بسیار زیاد، پاسخ این پرسش را می‌بایست از زمان مطرح شدن مسائل محیط زیست در دهه ۱۹۶۰ جست‌وجو کرد، زمانی که آلودگی‌های محیط زیستی به نحو فزاینده‌ای آشکار گردید و صدای اعتراض‌ها به آن وضعیت گسترده‌تر و رساتر شد. البته نحوه پاسخ‌گویی به این فرایند در کشورها متفاوت بود. در ایران، ۵۰ سال قبل با تاسیس سازمان حفاظت محیط زیست و تصویب قانون محیط زیستی، به این ضرورت پرداخته شد که اولین در قاره آسیا بود. هر چند رسیدگی به امور محیط زیستی به فهرست فعالیت‌های دولت‌ها اضافه شد، اما اولویت‌های رشد اقتصادی و محدودیت منابع، به ویژه در کشورهای در حال توسعه، مانع از پرداختن به امور محیط زیستی به نحو موثر می‌گردید. در این میان، کمبود اعتبارات بیشتر از بقیه عوامل مورد تاکید قرار می‌گرفت. با چنین زمینه‌ای، شرایط لازم برای ایجاد صندوق‌های محیط زیستی در کشورهای مختلف به وجود آمد و اکنون به عنوان ابزار پذیرفته شده‌ای در آمده است.

ایجاد نهادهای مالی محیط زیستی غیردولتی و صندوق‌های حفاظت از محیط زیست به منظور استفاده از درآمدهای مالیاتی، عوارض و جرایم محیط زیستی، در چند دهه اخیر در کانون توجه بسیاری از دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی قرار گرفته است. جمهوری اسلامی ایران نیز از این قاعده مستثنا نیست و استفاده از سازوکارهای مالی، به ویژه عوارض و مالیات‌های محیط زیستی و ایجاد صندوق یا نهادهایی برای استفاده از منابع، چند سالی است که مورد توجه برنامه‌ریزان قرار گرفته است. با تشکیل نهادهای مالی حفاظت از محیط زیست در قالب صندوق‌های ارائه‌دهنده تسهیلات به صنایع آلوده‌کننده و هم‌چنین صنایع نوآور در زمینه تولید و مصرف سازگار با محیط زیست و سایر نوآوری‌های محیط زیستی می‌توان اهداف محیط زیستی را با حمایت‌های بیشتری محقق کرد.

هم‌چنین نهادهای مالی مقابله با آلودگی و تخریب محیط زیست در شرایطی تاسیس می‌شوند که اصولاً بخش‌های خصوصی تمایل چندانی برای تامین منابع مالی پروژه‌های محیط زیستی ندارند. در حقیقت، صندوق ملی محیط زیست، نهادی مالی قلمداد می‌شود که مشابه سایر نهادهای مالی تخصصی نظیر «صندوق حمایت از صادرات» یا «صندوق حمایت از محصولات کشاورزی» به منظور حفاظت از محیط زیست تاسیس شده تا از طریق اعطای تسهیلات مالی، طرح‌ها و پروژه‌های حفاظت از محیط زیست را تحت حمایت قرار دهد.

نشست سالانه صندوق محیط زیست یونپ

■ اثرات صندوق‌های محیط زیستی

بررسی انجام شده در سطح بین‌المللی روشن کرده که صندوق‌های محیط زیست به دستاوردهای اساسی نائل شده‌اند. آن‌ها بسیاری از اهدافی را تحقق بخشیدند که حامیان‌شان پیش‌بینی کرده بودند. آن‌ها در بسیاری از موارد بیشتر از یک سازوکار مالی عمل کرده‌اند. قابل توجه است که صندوق‌های محیط زیستی تنها یکی از مجموعه ترتیبات نهادی در دسترس برای پرداختن به مسائل محیط زیست و توسعه پایدار است. این بررسی در نتیجه‌گیری خود بر یافتن منابع داخلی برای تامین مالی صندوق‌ها تاکید دارد؛ برای نمونه، دریافت هزینه برای خدمات زیست‌بومی. صندوق محیط زیست در سال ۱۹۷۳ از سوی مجمع عمومی سازمان ملل متحد ایجاد شد که صندوق مالی برنامه محیط زیست سازمان ملل است. منبع اصلی اعتبارات آن از سوی کشورهای عضوهای عضو تامین می‌شود. با توجه به میزان اعتبارات، امکان حصول نتایج راهبردیِ اثربخش از سوی این صندوق میسر است. در عین حال انعطاف لازم برای پاسخ‌گویی به چالش‌های در حال ظهور محیط زیستی نیز فراهم است. صندوق شالوده کارهای یونپ در جهان را تامین می‌کند. صندوق محیط زیست یونپ سرمایه‌گذاریِ سبزِ حقیقی است که تمام کشورهای آن منتفع می‌شوند.

صندوق محیط زیست یونپ برای موارد زیر استفاده می‌شود:

- ❖ اجرای هفت برنامه فرعی موضوعی شامل تغییر اقلیم، بلایا و تعارضات، مدیریت زیست‌بوم، حکم‌روایی محیط زیستی، مواد شیمیایی و پسماند، کارایی منابع و بازبینی محیط زیست.
- ❖ بازبینی وضعیت محیط زیست. برای نمونه، انتشارات پرترفدار علمی یونپ همچون دورنمای محیط زیست جهانی (Global Environment Outlook)، دورنمای شیمیایی جهان (Global Chemicals Outlook) و گزارش شکاف انتشار گازهای گل‌خانه‌ای (Emissions Gap Report). بهترین دانش علمی قابل دسترسی را به اطلاعات مرتبط برای تصمیم‌گیران تبدیل می‌کند تا برای تعیین سیاست‌ها و اقدامات ضروری استفاده شود.
- ❖ شناسایی مسائل محیط زیستی در حال ظهور
- ❖ کار صندوق یونپ در مورد پلتفرم‌های علمی - خط مشی موجب گرد هم آمدن دانشمندان، دولتی‌ها، سازمان‌های صنعتی و بین‌المللی و جامعه مدنی شده است.
- ❖ ابداعات به منظور پرداختن به چالش‌های محیط زیستی
- ❖ حمایت عمومی و ارتقای آگاهی درباره مسائل محیط زیستی
- ❖ ظرفیت‌سازی و انتقال ابداعات فناورانه

❖ برنامه‌ریزی و مدیریت نتیجه‌مدار

❖ گردهم آوردن دولت‌ها، بخش خصوصی و جامعه مدنی به منظور پیش بردن دستور کار محیط زیست جهانی از طریق مجمع محیط زیست سازمان ملل

صندوق محیط زیستی یونپ دارای ویژگی خاص خود است، اما اساس آن شبیه به صندوق‌های ملی است.

بر اساس داده‌های کنوانسیون تنوع زیستی از ۱۹۹ کشور، ۱۷۱ کشور دارای صندوق محیط زیست هستند. این صندوق‌ها به اشکال مختلف و برای اهداف متنوع محیط زیستی ایجاد شده و فعال‌اند. چنین فراوانی که در برگیرنده بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته است، حاکی از آن است که بهره‌گیری از سازوکار صندوق‌های ملی محیط زیستی به منظور حفاظت از محیط زیست و حمایت از فرایندهای اکولوژیک سالم، امری پذیرفته شده است، زیرا از کارایی و اثربخشی لازم برخوردار است.

صندوق‌های ملی محیط زیستی در زمره معروف‌ترین ابزار برای بسیج منابع در جهت بهبود تنوع زیستی و استفاده از خدمات زیست بومی است. بنا بر پیمایشی در سال ۲۰۱۳، از ۳۶ صندوق محیط زیستی، ۴۷ درصد از آمریکای لاتین و کارائیب، ۲۸ درصد آفریقا و ۲۵ درصد آسیا و دیگر نقاط، اعتباری معادل ۶۷۲ میلیون دلار آمریکا را تحت مدیریت داشتند. پیمایشی پیش از آن درباره ۲۰ صندوق حاکی از آن بوده که کمک‌دهنده‌ها، اعتباری معادل ۱۰۲ میلیارد دلار در اختیار آن‌ها گذارده بودند که حدود ۸۰۰ میلیون دلار آن به منظور حفاظت از تنوع زیستی، حراست از محیط زیست و توسعه پایدار صرف گردید و بیشتر آن در منطقه آمریکای لاتین و کارائیب انجام شده بود.

موفق‌ترین صندوق‌های محیط زیستی در کسب سرمایه بیشتر آن‌هایی هستند که توانسته‌اند از طریق جذب کمک مالی از حداقل یکی دو حامی مالی کلیدی بین‌المللی و نشان دادن سطح بالایی از نتایج و پاسخ‌گویی در مرحله آغازین (بین یک تا پنج سال اعطای کمک) به اصطلاح چرخه‌ای از کسب اعتبار و اجرای پروژه برقرار کنند.

سهم صندوق‌های ملی محیط زیستی در حفاظت تنوع زیستی مهم است. صندوق حفاظت سورینام در آمریکای لاتین صد درصد هزینه‌های منطقه حفاظت شده مرکزی این کشور را می‌پوشاند. این صندوق به میزان کمتری هزینه دیگر مناطق حفاظت شده ملی را نیز تامین می‌کند. در آمریکای لاتین صندوق‌های ملی محیط زیستی در صدهای متفاوتی از هزینه‌های نگهداری مناطق حفاظت شده را تامین می‌کنند؛ پرو ۷۵ درصد، بولیوی ۵۰ درصد، اکوادور ۲۰ درصد و مکزیک ۱۴ درصد. البته در همه مناطق جهان این چنین نیست. در آفریقا بخشی از صندوق‌های محیط زیستی با کمبود سرمایه مواجه هستند. صندوق‌های محیط زیستی از منابع متنوعی برخوردار می‌شوند که شامل کمک‌های توسعه‌ای بین‌المللی و بودجه ملی است.

▲ ایده‌هایی برای بسیج منابع

- ❖ اهمیت و نقش صندوق‌های ملی محیط زیستی به نحو مناسب در راهبردها و برنامه‌های اقدام تنوع زیستی و دیگر اسناد راهبردی محیط زیستی مطرح شود.
- ❖ کمک‌های بین‌المللی و شراکت‌های عمومی و خصوصی به منظور تامین منابع بیشتر برای صندوق ملی محیط زیست ترغیب شود تا استفاده کامل از توان بالقوه صندوق به عمل آید.
- ❖ مشخص شده است با افزایش منابع صندوق‌های ملی محیط زیست فعالیت‌های آن‌ها موجب ارتقای حفاظت از تنوع زیستی و خدمات زیست‌بومی می‌شود.
- ❖ توانمندسازی و کمک‌های فنی به صندوق‌های محیط زیستی جدید و به اشتراک گذاردن موفقیت‌ها و درس‌های آموخته در میان فعالان صندوق به پیشبرد بهتر اهداف آن‌ها کمک می‌کند.
- ❖ صندوق‌های ملی محیط زیست ترغیب می‌شوند تا به عنوان نیروی شریک در تامین مالی و اجرای پروژه‌ها، برای جلب پروژه‌های تنوع زیستی و خدمات زیست‌بومی از سوی منابع مالی و فنی بین‌المللی حمایت شوند.
- ❖ صندوق‌های ملی محیط زیست بهره‌برداری کامل از بازارهای در حال ظهور خدمات زیست‌بومی را آزمون کرده و در آن‌ها مشارکت کنند.

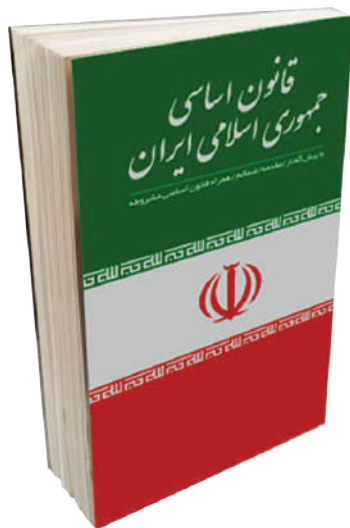

قوانین و مقررات

قوانین و مقررات مربوط به صندوق ملی محیط زیست

در زمینه قوانین و مقررات مرتبط با صندوق، علاوه بر قوانین مصوب صندوق، بخش‌هایی از قوانین دیگر نیز با وظایف صندوق در ارتباط است که در ادامه به آن‌ها پرداخته شده است.

اصل ۵۰ قانون اساسی

در جمهوری اسلامی، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل‌های بعد باید در آن حیات اجتماعی رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می‌گردد. از این رو فعالیت‌های اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط زیست یا تخریب جبران‌ناپذیر آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است.

سیاست‌های کلی محیط زیست

۱. مدیریت جامع، هماهنگ و نظام‌مند منابع حیاتی (از قبیل هوا، آب، خاک و تنوع زیستی) مبتنی بر توان و پایداری زیست‌بوم، به‌ویژه با افزایش ظرفیت‌ها و توانمندی‌های حقوقی و ساختاری مناسب همراه با رویکرد مشارکت مردمی
۲. ایجاد نظام یک پارچه ملی محیط زیست
۳. اصلاح شرایط زیستی به منظور بر خوردار ساختن جامعه از محیط زیست سالم و رعایت عدالت و حقوق بین نسلی
۴. پیش‌گیری و ممانعت از انتشار انواع آلودگی‌های غیرمجاز و جرم‌انگاری تخریب محیط زیست و مجازات موثر و بازدارنده آلوده‌کنندگان و تخریب‌کنندگان محیط زیست و الزام آنان به جبران خسارت
۵. پایش مستمر و کنترل منابع و عوامل آلاینده هوا، آب، خاک، آلودگی‌های صوتی، امواج و اشعه‌های مخرب و تغییرات نامساعد اقلیم، و الزام به رعایت استانداردها و شاخص‌های زیست‌محیطی در قوانین و مقررات، برنامه‌های توسعه و آمایش سرزمین
۶. تهیه اطلس زیست‌بوم کشور و حفاظت، احیا، به‌سازی و توسعه منابع طبیعی تجدیدپذیر (مانند دریا، دریاچه، رودخانه، مخزن سدها، تالاب، آبخوان زیرزمینی، جنگل، خاک، مرتع و تنوع زیستی، به‌ویژه حیات وحش) و اعمال محدودیت قانونمند در بهره‌برداری از این منابع متناسب با توان اکولوژیک (ظرفیت قابل تحمل و توان بازسازی) آن‌ها بر اساس معیارها و شاخص‌های پایداری، مدیریت اکوسیستم‌های حساس و ارزشمند (از قبیل پارک‌های ملی و آثار طبیعی ملی) و حفاظت از منابع ژنتیک و ارتقای آن‌ها تا سطح استانداردهای بین‌المللی
۷. مدیریت تغییرات اقلیم و مقابله با تهدیدات زیست‌محیطی نظیر بیابان‌زایی، گردوغبار، به‌ویژه ریزگردها، خشک‌سالی و عوامل سرایت‌دهنده میکروبی و رادیواکتیو و توسعه آینده‌نگری و شناخت پدیده‌های نوظهور زیست‌محیطی و مدیریت آن

۸. گسترش اقتصاد سبز با تأکید بر:

۱.۸. صنعت کم‌کربن، استفاده از انرژی‌های پاک، محصولات کشاورزی سالم و ارگانیک و مدیریت پسماندها و پساب‌ها با بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های اقتصادی، اجتماعی، طبیعی و زیست‌محیطی

۲.۸. اصلاح الگوی تولید در بخش‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی و بهینه‌سازی الگوی مصرف آب، منابع، غذا، مواد و انرژی، به‌ویژه ترویج مواد سوختی سازگار با محیط زیست

۳.۸. توسعه حمل‌ونقل عمومی سبز و غیرفسیلی، از جمله برقی و افزایش حمل‌ونقل همگانی، به‌ویژه در کلان‌شهرها

۹. تعادل بخشی و حفاظت کیفی آب‌های زیرزمینی از طریق اجرای عملیات آبخیزداری، آبخوان‌داری، مدیریت عوامل کاهش بهره‌برداری از

آب‌های زیرزمینی و تبخیر و کنترل ورود آلاینده‌ها

۱۰. استقرار نظام حسابرسی زیست‌محیطی در کشور با لحاظ ارزش‌ها و هزینه‌های زیست‌محیطی (تخریب، آلودگی و احیا) در حساب‌های ملی

۱۱. حمایت و تشویق سرمایه‌گذاری‌ها و فناوری‌های سازگار با محیط زیست با استفاده از ابزارهای مناسب، از جمله عوارض و مالیات سبز

۱۲. تدوین منشور اخلاق محیط زیست و ترویج و نهادینه‌سازی فرهنگ و اخلاق زیست‌محیطی مبتنی بر ارزش‌ها و الگوهای سازنده ایرانی-اسلامی

۱۳. ارتقای مطالعات و تحقیقات علمی و بهره‌مندی از فناوری‌های نوآورانه زیست‌محیطی و تجارب سازنده بومی در زمینه حفظ تعادل

زیست‌بوم‌ها و پیش‌گیری از آلودگی و تخریب محیط زیست

۱۴. گسترش سطح آگاهی، دانش و بینش زیست‌محیطی جامعه و تقویت فرهنگ و معارف دینی مشارکت و مسئولیت‌پذیری اجتماعی، به‌ویژه

امر به معروف و نهی از منکر برای حفظ محیط زیست در تمام سطوح و اقشار جامعه

۱۵. تقویت دیپلماسی محیط زیست با:

۱- ۱۵. تلاش برای ایجاد و تقویت نهادهای منطقه‌ای برای مقابله با گردوغبار و آلودگی‌های آبی

۲- ۱۵. توسعه مناسبات و جلب مشارکت و همکاری‌های هدفمند و تاثیرگذار دوجانبه، چندجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه محیط زیست

۳- ۱۵. بهره‌گیری موثر از فرصت‌ها و مشوق‌های بین‌المللی در حرکت به سوی اقتصاد کم‌کربن و تسهیل انتقال و توسعه فناوری‌ها و نوآوری‌های مرتب

قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

بند ب ماده ۶۸ - به دولت اجازه داده می شود با رعایت اصول ۷۲ و ۸۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای تقلیل آلاینده های وارد به محیط زیست و تخریب آن، «صندوق ملی محیط زیست» وابسته به سازمان حفاظت محیط زیست را تاسیس کند. منابع مورد نیاز صندوق یاد شده برای انجام فعالیت های مذکور از طریق کمک های بخش غیردولتی داخلی و خارجی تامین می گردد. اساس نامه صندوق ملی محیط زیست به طور مشترک از سوی سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۸۷

الف - به دولت اجازه داده می شود به منظور حفاظت، احیا و بهره برداری پایدار از محیط زیست، منابع طبیعی و تنوع زیستی حداکثر تا پایان سال دوم برنامه نسبت به موارد زیر اقدام قانونی انجام دهد:

۱. تدوین و اجرای برنامه مدیریت یک پارچه زیست بومی و برنامه عملیاتی حفاظت و بهره برداری پایدار از تنوع زیستی زیست بوم های حساس و شکننده کشور

۲. اصلاح اساس نامه «صندوق ملی محیط زیست»

قانون حفاظت، احیا و مدیریت تالاب‌های کشور (مصوب ۱۳۹۶، ۰۲، ۰۴)

ماده ۴- اشخاص حقیقی و حقوقی متخلف از احکام این قانون و مقررات مصوب پس از اقامه دعوا از سوی سازمان، علاوه بر توقف فعالیت و جبران خسارات وارده، حسب تشخیص مرجع قضایی به پرداخت جریمه به میزان سه تا پنج برابر خسارات وارده و در صورت تکرار، علاوه بر جبران خسارات به پرداخت جریمه به میزان شش تا هشت برابر خسارات وارده محکوم می‌شوند.

تبصره ۱- درآمدهای ناشی از اجرای وصول جریمه‌ها و خسارات موضوع این قانون طی ردیف درآمدی جداگانه که در قانون بودجه هر سال مشخص می‌شود، به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز و معادل صد درصد آن با پیش‌بینی در قوانین بودجه سنواتی به منظور جبران خسارت وارده و حفاظت، احیا و مدیریت تالاب‌ها در اختیار صندوق ملی محیط زیست قرار می‌گیرد.

قانون هوای پاک (مصوب ۲۵،۰۴،۱۳۹۶)

ماده ۳۳ - صدرصد درآمدهای حاصل از اجرای این قانون به حساب خزانه داری کل کشور واریز می شود تا صرفاً در قالب بودجه سنواتی در جهت تکالیف این قانون و مقابله با منابع آلوده کننده هوا هزینه شود. ۲۰ درصد از وجوه مذکور از طریق موسسه عمومی غیردولتی صندوق ملی محیط زیست به منظور ارائه تسهیلات به منابع آلاینده هوا در جهت رفع و کاهش آلودگی هوا اختصاص می یابد.

تعدیل میزان جریمه خسارت های وارده به محیط زیست مندرج در این قانون هر دو سال یک بار از سوی سازمان با همکاری دستگاه های ذی ربط تهیه می شود و در لایحه بودجه به تصویب مجلس شورای اسلامی می رسد.

آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها (مصوب ۱۳۸۴، ۰۵، ۰۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی)

ماده ۱۲- تولیدکنندگان و واردکنندگان اقلام مشروح زیر باید پسماند حاصل از کالاهای خود را بازیافت کنند. در صورتی که نتوانند به این امر اقدام کنند، باید برابر نیم در هزار ارزش کالا را هم زمان با فروش یا ورود به صندوق بپردازند. صندوق باید به نسبت بازیافت پسماند حاصل از هر یک از اقلام مزبور، مبالغ دریافتی را در اختیار واحدهای بازیافت کننده آن قلم از پسماند قرار دهد. متخلفان به مجازات های تعیین شده در ماده ۱۶ قانون محکوم خواهند شد.

۱. مواد پلیمری از قبیل پلاستیک ها، PET و لاستیک

۲. کالاهای شیشه ای، کریستال

۳. اشیای ساخته شده از فلزات ساده و آلیاژی

۴. اشیای ساخته شده از چوب و نئوپان

۵. کالاهای ساخته شده از کاغذ و مقوا

۶. انواع روغن های روان کار

۷. کالاهایی که حداقل از دو جزء شیشه، فلز، پلیمر، سلولز تشکیل شوند.

۸. لوازم برقی و الکترونیکی

۹. انواع مصالح ساختمانی از نوع کانی های غیر فلزی

بندن تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹

بندن - ۳۵ درصد از عوارض آلاینده‌گی وصول شده از محل یک درصد از قیمت فروش تبصره ۱ ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده به سازمان حفاظت محیط زیست اختصاص می‌یابد تا پس از مبادله موافقت‌نامه با سازمان برنامه و بودجه کشور بر اساس ماده ۵ اساس نامه صندوق مذکور صرف اعطای تسهیلات مالی برای کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی و جلوگیری از تخریب محیط زیست شود.

بند و تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹

بند و - به منظور کاهش اثرات مخرب پسماندها، درآمد حاصل از اجرای بندهای «ث» و «ص» ماده ۳۸ قانون برنامه ششم توسعه، ناشی از فروش کالاهایی که مصرف آن‌ها منجر به تولید پسماند مخرب محیط زیست می‌شود، از سوی سازمان امور مالیاتی به ردیف درآمدی شماره ۱۶۰۱۸۹ واریز می‌شود. منابع وصولی تا سقف ۱۰ هزار میلیارد (۱۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از محل ردیف ۳۹-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره ۹ این قانون در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست (صندوق ملی محیط زیست) قرار می‌گیرد تا پس از مبادله موافقت‌نامه با سازمان برنامه و بودجه کشور برای بازیافت پسماندهای حاصل از کالاهای مزبور (ایجاد تاسیسات منطقه‌ای تبدیل پسماند به مواد انرژی) با اولویت مشارکت بخش خصوصی مصرف شود. آیین‌نامه اجرایی این بند مشتمل بر میزان عوارض تا سقف یک درصد هر کالا، فهرست کالاهای مشمول، نرخ هزینه مدیریت پسماند کالاهای و فرایند اجرایی ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد مشترک سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت خانه‌های کشور، صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور تدوین می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

اساس نامه صندوق ملی محیط زیست (مصوب ۱۳۹۳، ۰۸، ۱۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی)

فصل اول- کلیات

ماده ۱- در جهت کمک به تقلیل آلاینده‌های زیست محیطی و جلوگیری از تخریب محیط زیست و حفظ و حمایت از محیط زیست و به منظور حفاظت، احیا و بهره‌برداری پایدار از محیط زیست، منابع طبیعی و تنوع زیستی، صندوق ملی محیط زیست که در این اساس نامه به اختصار صندوق نامیده می‌شود، تاسیس می‌شود.

ماده ۲- صندوق موسسه عمومی غیردولتی وابسته به سازمان حفاظت محیط زیست است که دارای شخصیت حقوقی مستقل و استقلال مالی و اداری بوده و مطابق مفاد این اساس نامه و قوانین و مقررات ناظر بر موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی فعالیت می‌کند. تبصره- صندوق می‌تواند در صورت نیاز، با رعایت قوانین و مقررات، نسبت به تاسیس موسسه اعتباری یا شرکت‌های تابع با شخصیت حقوقی، مالی و اداری مستقل اقدام کند.

ماده ۳- حوزه فعالیت صندوق سراسر کشور و مرکز اصلی آن در تهران است و بنا به ضرورت می‌تواند در نقاط دیگر کشور شعبه یا نمایندگی دایر کند. تبصره- به استناد تبصره ۵ ماده ۶۹ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، حق استفاده از یک باب ساختمان پلاک ثبتی ۲۳۶۸۰/ ۷۴ بخش ۱۱ تهران به آدرس سعادت آباد، بلوار دریا، خیابان صرافها، کوچه ۳۵، پلاک ۳۶ برای مدت ۳۰ سال به صندوق واگذار می‌شود.

فصل دوم- منابع تامین اعتبار و موضوع فعالیت صندوق

ماده ۴- تامین اعتبار اولیه صندوق با تخصیص مبلغ ۱۰ میلیارد (۱۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال و سپس نهایتاً تا مبلغ ۵۰ میلیارد (۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از محل ردیف ۳۷-۵۵۰۰۰ جدول شماره ۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور صورت می‌گیرد. سایر منابع تامین اعتبار صندوق در جهت انجام فعالیت‌ها به قرار زیر است:

۱. کمک‌های دولتی در چهار چوب قوانین و مقررات
۲. کمک‌ها و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی داخلی
۳. کمک‌ها و هدایای خارجی و بین‌المللی
۴. درآمد ناشی از گردش مالی و فعالیت‌های صندوق و واحدهای تابع بعد از وضع هزینه‌های قانونی
۵. سایر درآمدها و منابع مالی در چهار چوب قوانین و مقررات مربوط

- تبصره ۱- سرمایه صندوق با رعایت قوانین و مقررات مربوط قابل افزایش است.
- تبصره ۲- به منظور تامین و تحقق اهداف قانونی از تشکیل صندوق، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور هر ساله نسبت به تامین اعتبارات لازم برای کمک به صندوق از محل بودجه عمومی کشور با رعایت ماده ۳ قانون مدیریت خدمات کشوری اقدام خواهد کرد.
- ماده ۵ (اصلاحی ۱۳۹۳/۰۸/۱۸)- موضوع و حدود عملیات صندوق با رعایت قوانین و مقررات مربوط به شرح زیر است:
۱. تامین و تجهیز منابع مالی از محل‌های پیش‌بینی شده در قانون در جهت تحقق اهداف قانونی تشکیل صندوق
  ۲. اعطای تسهیلات مالی به کارخانجات، کارگاه‌ها و به طور کلی هرگونه منابع آلاینده در جهت کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی
  ۳. اعطای تسهیلات مالی برای جلوگیری از تخریب محیط زیست از طریق حفظ، احیا و مدیریت تنوع زیستی (شامل زیست‌گاه، زیست‌بوم، گونه و ژن)
  ۴. حمایت مالی و همکاری در طرح‌ها و پروژه‌های زیست‌محیطی و طرح‌های گردشگری طبیعی
  ۵. حمایت مالی و همکاری در طرح‌های آموزشی و فرهنگ‌سازی در جهت بهبود شرایط زیست‌محیطی
  ۶. اعطای تسهیلات مالی به مخترعان و محققان محیط زیست در جهت گسترش و تکمیل تحقیقات برای تولید انبوه و استفاده عمومی از تجهیزات کنترل و کاهش آلودگی
- ماده ۶- صندوق می‌تواند در موارد خاص با جلب همکاری بانک‌ها و موسسات اعتباری و با استفاده از منابع مالی آن‌ها در جهت اعطای تسهیلات زیست‌محیطی به متقاضیان براساس مقررات عملیات بانکی اقدام و در بازپرداخت اقساط وام متقاضیان به بانک‌ها و موسسات مذکور تسهیلات و حمایت‌های مالی را از منابع صندوق به عمل آورد.
- ماده ۷- صندوق می‌تواند از طریق شرکت‌ها و موسسات بیمه، امکانات و شرایط لازم را برای بیمه کردن دام، باغات و محصولات کشاورزی در مقابل خسارت ناشی از جانوران وحشی حمایت‌شده و در معرض خطر فراهم و حق بیمه مربوط را از محل منابع و اعتبارات صندوق پرداخت کند.

فصل سوم- ارکان

ماده ۸- صندوق دارای ارکان زیر است:

۱. مجمع عمومی
۲. هیئت مدیره
۳. مدیرعامل
۴. بازرس

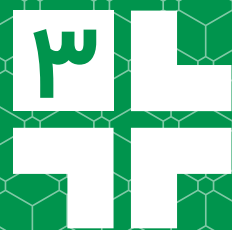

- ماده ۹- مجمع عمومی بالاترین مرجع سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری صندوق است و اعضای آن عبارت‌اند از معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر امور خارجه، وزیر نیرو و وزیر جهاد کشاورزی و معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور. ریاست مجمع عمومی بر عهده معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست است.
- ماده ۱۰- وظایف و اختیارات مجمع عمومی عبارت است از:
۱. تعیین خط‌مشی کلی و سیاست‌های اجرایی صندوق
  ۲. بررسی، اظهار نظر و اتخاذ تصمیم نسبت به صورت‌های مالی صندوق پس از استماع گزارش هیئت‌مدیره و بازرس قانونی صندوق
  ۳. بررسی و تصویب بودجه پیشنهادی هیئت‌مدیره
  ۴. پیشنهاد اعتبارات مورد نیاز برای کمک به صندوق به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور
  ۵. نصب و عزل اعضای هیئت‌مدیره به پیشنهاد رئیس‌مجمع
  ۶. تصویب آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری، استخدامی و سایر آیین‌نامه‌های مورد نیاز صندوق با رعایت قوانین و مقررات مربوط
  ۷. تصویب تشکیلات صندوق با رعایت قوانین و مقررات مربوط
  ۸. تعیین حقوق و مزایای اعضای هیئت‌مدیره و مدیرعامل و نیز حق‌الزحمه بازرس قانونی با رعایت قوانین و مقررات مربوط
  ۹. اتخاذ تصمیم نسبت به مطالبات مشکوک‌الوصول یا غیرقابل وصول بر اساس پیشنهاد هیئت‌مدیره با رعایت قوانین و مقررات مربوط
  ۱۰. اتخاذ تصمیم در مورد ارجاع دعوی به داوری و هم‌چنین صلح و سازش و استرداد دعوی از مراجع ذی‌صلاح با رعایت قوانین و مقررات مربوط
  ۱۱. اتخاذ تصمیم در خصوص ادغام یا انحلال موسسات و شرکت‌های زیرمجموعه بنا به پیشنهاد هیئت‌مدیره با رعایت قوانین و مقررات مربوط
  ۱۲. اتخاذ تصمیم نسبت به خرید، فروش یا واگذاری اموال غیرمنقول
  ۱۳. اتخاذ تصمیم در خصوص سرمایه‌گذاری و مشارکت با سایر اشخاص حقیقی و حقوقی
  ۱۴. اتخاذ تصمیم در مورد اصلاحات یا تغییرات اساس‌نامه و پیشنهاد آن به هیئت‌وزیران برای تصویب
  ۱۵. اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهاد‌های هیئت‌مدیره و سایر ارکان در راستای اهداف صندوق
  ۱۶. انجام سایر وظایف و تکالیفی که در این اساس‌نامه ذکر شده است.
- ماده ۱۱- هیئت‌مدیره صندوق مرکب از پنج نفر افراد صلاحیت‌دار و متخصص در امور مختلف محیط‌زیست، اقتصاد، مالی، حقوقی و بانکداری است که برای مدت دو سال با انتخاب مجمع عمومی و حکم رئیس‌مجمع عمومی منصوب می‌شوند.
- تبصره ۱- هیئت‌مدیره از بین خود یک رئیس و یک نایب رئیس انتخاب می‌کند.

- تبصره ۲- جلسات هیئت مدیره حسب دعوت رئیس هیئت مدیره حداقل ماهی یک بار تشکیل و جلسات آن با حضور حداقل سه نفر از اعضا رسمیت می‌یابد. تصمیمات هیئت مدیره با آرای سه نفر معتبر و لازم‌الاجراست.
- تبصره ۳- پس از پایان دوره تصدی تا زمان انتصاب هیئت مدیره جدید، هیئت مدیره سابق به فعالیت ادامه خواهد داد.
- تبصره ۴- در صورت استعفای عزل هر یک از اعضای هیئت مدیره، مدت تصدی مسئولیت عضو جدید هم‌زمان با سایر اعضا پایان می‌پذیرد.
- تبصره ۵- حداقل سه نفر از اعضای هیئت مدیره به صورت عضو موظف فعالیت می‌کنند.
- ماده ۱۲- وظایف و اختیارات هیئت مدیره عبارت‌ند از:
۱. اجرای مفاد اساس نامه و تصمیمات مجمع عمومی
  ۲. تدوین آیین‌نامه‌های اداری، مالی، استخدامی و سایر آیین‌نامه‌ها و مقررات
- ماده ۲۱- هرگونه تغییر در اساس نامه بنا به پیشنهاد مجمع عمومی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.
- ماده ۲۲- این اساس نامه جایگزین اساس نامه موضوع تصویب نامه شماره ۳۲۳۷۸/۳۲۳۳۹/ت-مورخ ۱۳۸۴/۶/۱۲ و اصلاحیه شماره ۱۶۷۸۸۵/ت-۳۹۲۵۷ مورخ ۱۳۸۷/۹/۱۸ می‌گردد.
- این اساس نامه به موجب نامه شماره ۹۳/۱۰۲/۲۷۵۵ مورخ ۱۳۹۳/۹/۱۵ شورای نگهبان تایید شده است.
۱. طی اصلاحیه مصوب ۱۳۹۳، ۰۸، ۱۸ عبارت «طرح‌های گردشگری طبیعی» موضوع بند ۴ ماده ۵ اساس نامه صندوق ملی محیط زیست به عبارت «طرح‌های اکوتوریسم» تحریر شد.
- اصلاحیه مصوب ۱۳۹۴، ۱۱، ۱۴ هیئت وزیران به استناد جزء ۲ بند الف ماده ۱۸۷ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹ که طی شماره ۹۴/۱۰۲/۵۸۲۸ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۳ به تایید شورای نگهبان رسیده است.

آیین‌نامه مالی، معاملاتی، اداری و استخدامی صندوق

بنا بر مصوبه ۱۳۹۶/۵/۱۰ مجمع عمومی صندوق ملی محیط زیست، آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری و استخدامی صندوق توسعه ملی به صندوق ملی محیط زیست تنفیذ شده است.

ساختار و بودجه

در این قسمت به ساختار صندوق، معرفی اعضای مجمع عمومی و هیات مدیره از ابتدا و بودجه سالانه طی دوره مورد بررسی پرداخته می‌شود.

■ ساختار سازمانی صندوق

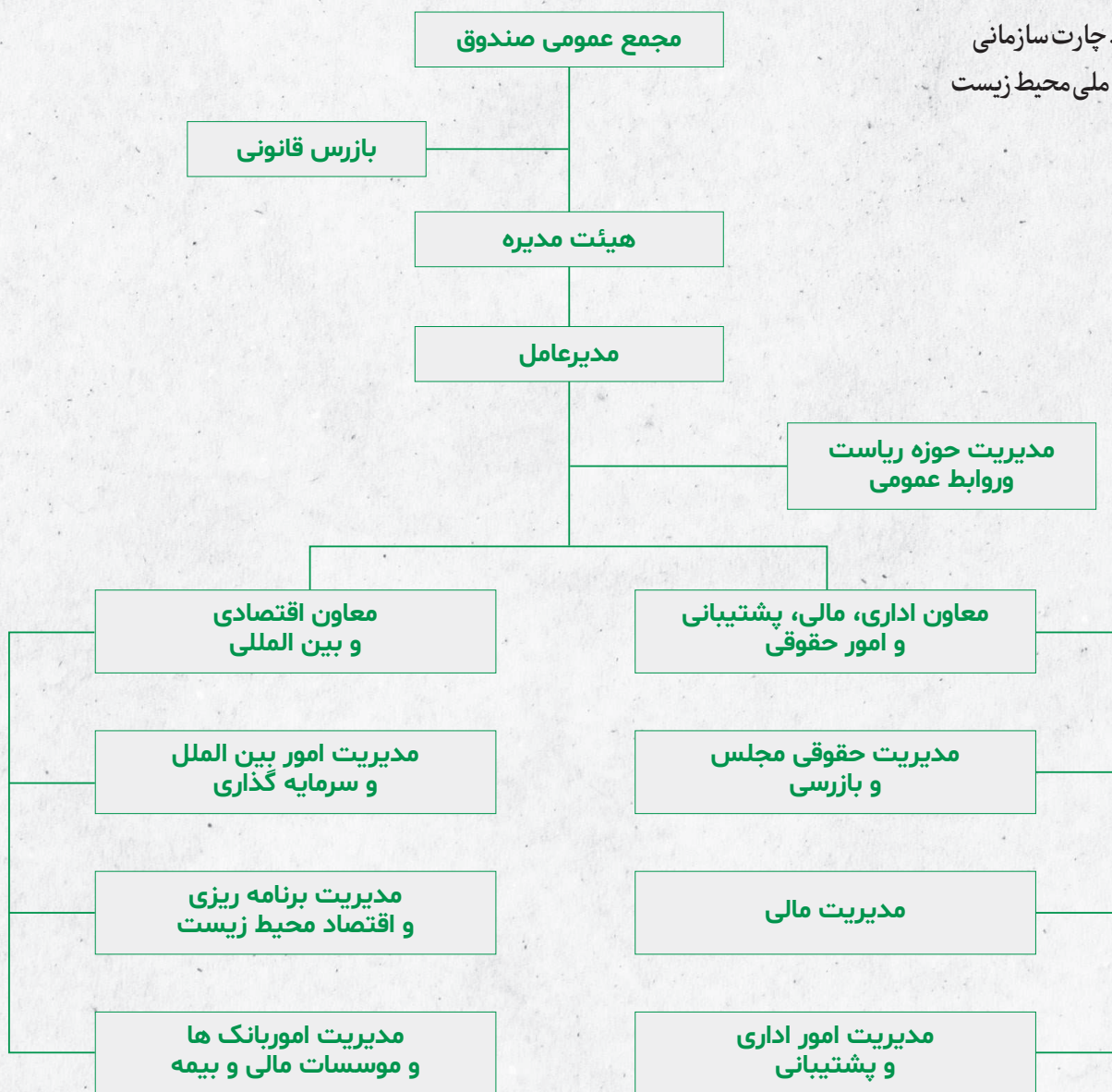
ساختار کنونی صندوق ملی محیط زیست به شرح نمودار می‌باشد. برای این چارت سازمانی ۹۰ پست پیش بینی شده است. در حال حاضر تعداد کارکنان صندوق حداکثر ۲۰ نفر است. دلایل تعداد کم کارکنان: ۱) برون سپاری کارهایی است که از نظر اقتصادی نسبت به استخدام افرادی برای انجام آن کارها به صرفه است؛ ۲) سیاست استخدام متخصصان به تناسب گسترش فعالیت‌های صندوق. هم چنین به منظور جلوگیری از تمرکز تصمیم‌گیری و فعالیت‌ها، بر طبق اساسنامه صندوق، ایجاد و تجهیز شعب منطقه ای صندوق ملی محیط زیست در استان‌های آذربایجان شرقی و گیلان انجام شده است.

نمودار ۱. چارت سازمانی
صندوق ملی محیط زیست

اعضای مجمع و هیئت مدیره

همان طور که در اساس نامه مطرح شده، مجمع عمومی متشکل از معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر امور خارجه، وزیر نیرو و وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان برنامه و بودجه است. ریاست مجمع عمومی بر عهده معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست است. در جدول ۱ اعضای هیئت مدیره از ابتدا تا حال حاضر درج شده است.

جدول ۱. فهرست اعضای هیئت مدیره صندوق ملی محیط زیست از بدو تاسیس تا کنون

نام و نام خانوادگی	سمت	موظف / غیرموظف	تاریخ انتصاب	تاریخ خاتمه
مسعود شهبواری	رئیس هیئت مدیره	موظف	۱۳۹۸	اکنون
امیرارسلان مهاجر طهرانی	مدیرعامل	موظف	۱۳۹۷	اکنون
لعبت تقوی	نایب رئیس	غیرموظف	۱۳۹۸	اکنون
امیر زند پازندی	عضو هیئت مدیره	موظف	۱۳۹۹	اکنون
مظفر نیکپور	عضو هیئت مدیره	غیرموظف	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کیامرث قاسمی زانیانی	عضو هیئت مدیره	موظف	۱۳۹۹	۱۳۹۹
مظفر نیکپور	عضو هیئت مدیره	موظف	۱۳۹۷	۱۳۹۷
مازیار سلیمان نژاد	عضو هیئت مدیره	موظف	۱۳۹۷	۱۳۹۹
کریم شافعی	عضو هیئت مدیره	غیرموظف	۱۳۹۷	۱۳۹۷
سعید نمکی	رئیس هیئت مدیره	غیرموظف	۱۳۹۷	۱۳۹۸
علی اشرف مجتهد	عضو هیئت مدیره	موظف	۱۳۹۶	۱۳۹۷
غلامعلی فروغی	عضو هیئت مدیره	موظف	۱۳۹۵	۱۳۹۷
علیرضا گچیززاده	عضو هیئت مدیره	غیرموظف	۱۳۹۵	۱۳۹۷
سیدحسن صدوق	عضو هیئت مدیره	موظف	۱۳۹۴	۱۳۹۶
سیدمحمد مجابی	نایب رئیس	غیرموظف	۱۳۹۳	۱۳۹۵
فرهاد دبیری	عضو هیئت مدیره	موظف	۱۳۹۳	۱۳۹۴
سیدصفدر حسینی	رئیس هیئت مدیره	غیرموظف	۱۳۹۳	۱۳۹۵
هومان لیاقتی	مدیرعامل	موظف	۱۳۹۳	۱۳۹۷

امیرارسلان مهاجر طهرانی

مدیرعامل

موظف

تاریخ انتصاب: ۱۳۹۷

تاریخ خاتمه: -

مسعود شهبسواری

رئیس هیئت مدیره

موظف

تاریخ انتصاب: ۱۳۹۸

تاریخ خاتمه: -

لعبت تقوی

نایب رئیس

غیرموظف

تاریخ انتصاب: ۱۳۹۸

تاریخ خاتمه: -

امیر زند پازندی

عضو هیئت مدیره

موظف

تاریخ انتصاب: ۱۳۹۹

تاریخ خاتمه: -

بودجه سالانه صندوق

بررسی منابع تامین اعتبار در اکثر قریب به اتفاق کشورها نشان می‌دهد که منابع تامین اعتبار نهادهای مالی حفاظت از محیط زیست یا صندوق‌های محیط زیست بر اساس اصل آلوده‌کننده می‌بایست هزینه‌های آلودگی را بپردازد، صورت می‌گیرد. در وهله اول از محل مالیات‌ها، عوارض زیست‌محیطی و جرایم آلودگی و تخریب محیط زیست، و در وهله دوم از کمک‌های دولتی و منابع خارجی (کمک‌های بین‌المللی). در ایران امکان تامین اعتبار صندوق ملی محیط زیست از محل مالیات و عوارض و هم‌چنین جرایم آلودگی و تخریب محیط زیست که مهم‌ترین منبع تامین اعتبار صندوق است، در سال‌های اخیر فراهم شده است. اما بند «ن» تبصره ۶ قانون بودجه ۱۳۹۹ که بخشی از درآمدهای آن به صندوق ملی محیط زیست اختصاص یافت و موجب شروع حرکتی برای کاهش آلاینده‌ها شد، متأسفانه در سال ۱۴۰۰ از سوی مجلس شورای اسلامی حذف گردید.

پس از تاسیس صندوق ملی محیط زیست در سال ۱۳۹۳، منابع صندوق محدود به کمک‌های خیرین و دوست‌داران محیط زیست بوده و به دلیل عدم شناخت کافی از ماهیت و وظایف صندوق، منابع ناچیزی در اختیار داشته، به نحوی که در سال ۱۳۹۴ در مجموع میزان منابع صندوق فقط در قالب سایر منابع (کمک مردمی و خیرین) معادل ۶۰۰ میلیون ریال بود. این روند تا سال ۱۳۹۵ نیز ادامه داشته و مبلغ مذکور به حدود ۵۰۰۰ میلیون ریال افزایش پیدا کرد که در مقایسه با وظایف و جایگاه صندوق بسیار ناچیز است. (جدول ۲)

در سال ۱۳۹۶، پیروپی‌گیری و هماهنگی‌های به‌عمل‌آمده، منابع اعتباری صندوق از محل‌های مختلف (اجرای قوانین، کمک دولت، کمک‌های مردمی و دوست‌داران محیط زیست) تامین گردید (حواله و اختصاص اعتبار در سال بعد صورت پذیرفت)، که این امر نیز در روند انجام مطلوب تعهدات و وظایف در قالب برنامه‌های مورد نظر صندوق کمکی نکرد. در سال‌های بعد، به‌ویژه در سال ۱۳۹۹ افزایش چشم‌گیر منابع صندوق مربوط به اعتبار اجرای قانون، به‌ویژه موضوع بند ن تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ است که صرف اعطای تسهیلات مالی برای کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی و جلوگیری از تخریب محیط زیست شده است و ادامه دارد.

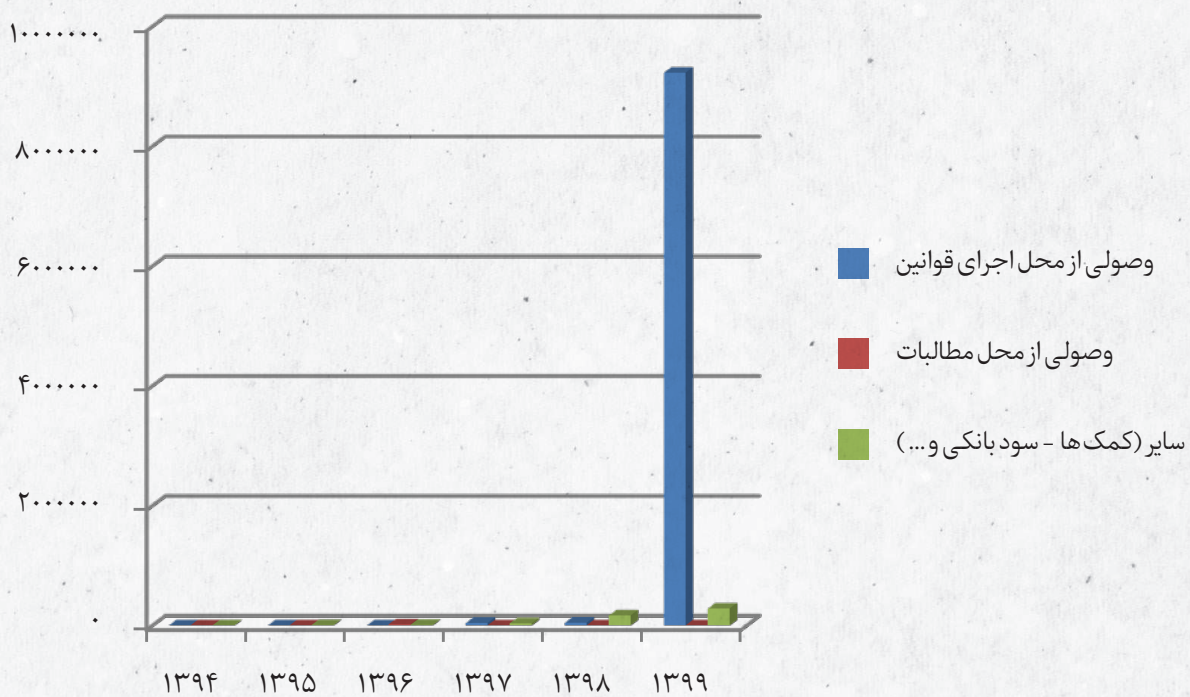
منابع و مصارف بودجه صندوق در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ در جدول ۲ و نمودارهای آن به تفکیک منابع، مصارف و کل بودجه هر یک از آن‌ها ارائه شده است.

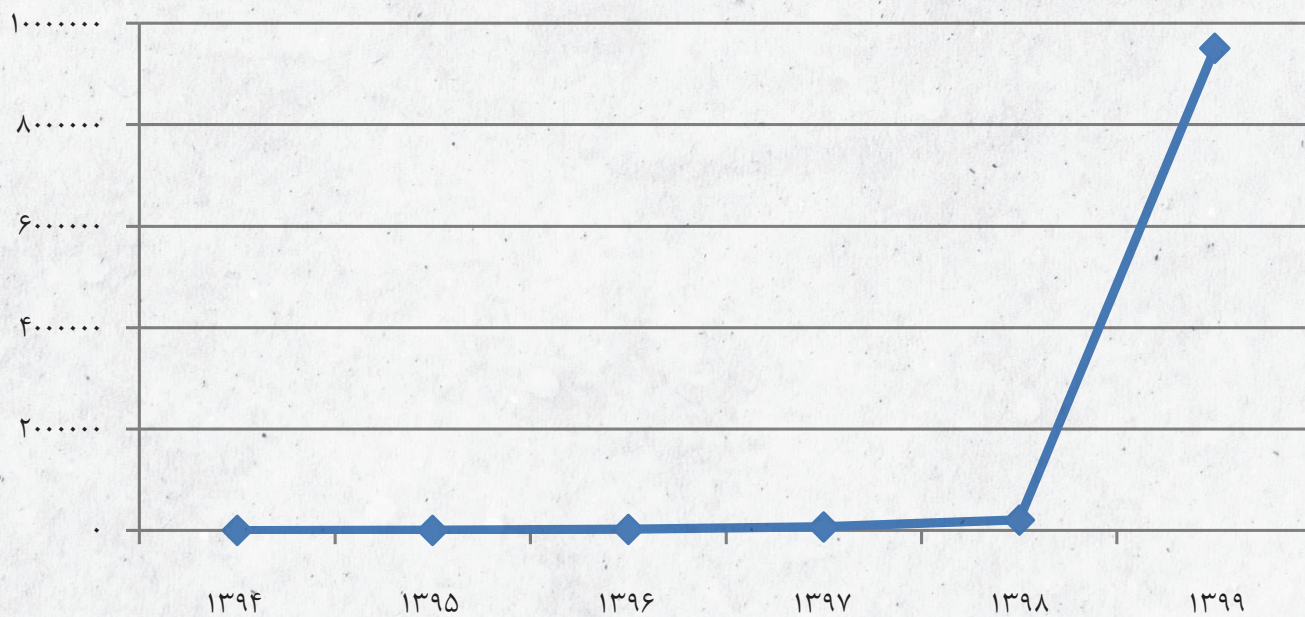
جدول ۲. عملکرد منابع و مصارف بودجه صندوق ملی محیط زیست / اعتبار به میلیون ریال

شرح	عنوان	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
منابع	وصولی از محل اجرای قوانین	۰	۰	۶۷۵۰	۴۰۳۵۸	۴۴۰۰۰	۹۲۲۶۶۸۰
	وصولی از محل مطالبات	۰	۰	۱۰۰۰۰	۰	۰	۰
	سایر (کمکها، سود بانکی و...)	۶۰۲	۵۳۵۳	۹۰۹۱	۳۳۰۸۳	۱۶۵۱۸۲	۲۸۲۳۰۱
	جمع	۶۰۲	۵۳۵۳	۲۵۸۴۱	۷۳۴۴۱	۲۰۹۱۸۲	۹۵۰۸۹۸۱
مصارف	هزینه کارکنان اداری و تشکیلاتی	۲۱۶۷	۲۱۰۷	۳۳۰۱	۲۸۴۰	۱۵۸۷۷	۳۱۳۲۱
	هزینه‌های عمومی اداری و تشکیلاتی	۱۵۲۳	۳۳۶۴	۶۱۶۲	۱۱۰۴۳	۷۱۴۴۳	۲۳۸۰۲۳
	تامین هزینه مخارج سرمایه‌های	۱۵۰	۹۷۰	۹۰۰	۵۸۰۸	۱۵۵۱۷	۵۵۶۶۹
	جمع	۳۸۴۰	۶۴۴۱	۱۰۳۶۳	۱۹۶۹۱	۱۰۲۸۳۷	۳۲۵۰۱۳
تفاوت منابع و مصارف		-۳۲۳۸	-۱۰۸۸	-۱۵۴۷۸	۵۳۷۴۹	۱۰۶۳۴۵	۹۱۸۳۹۶۸

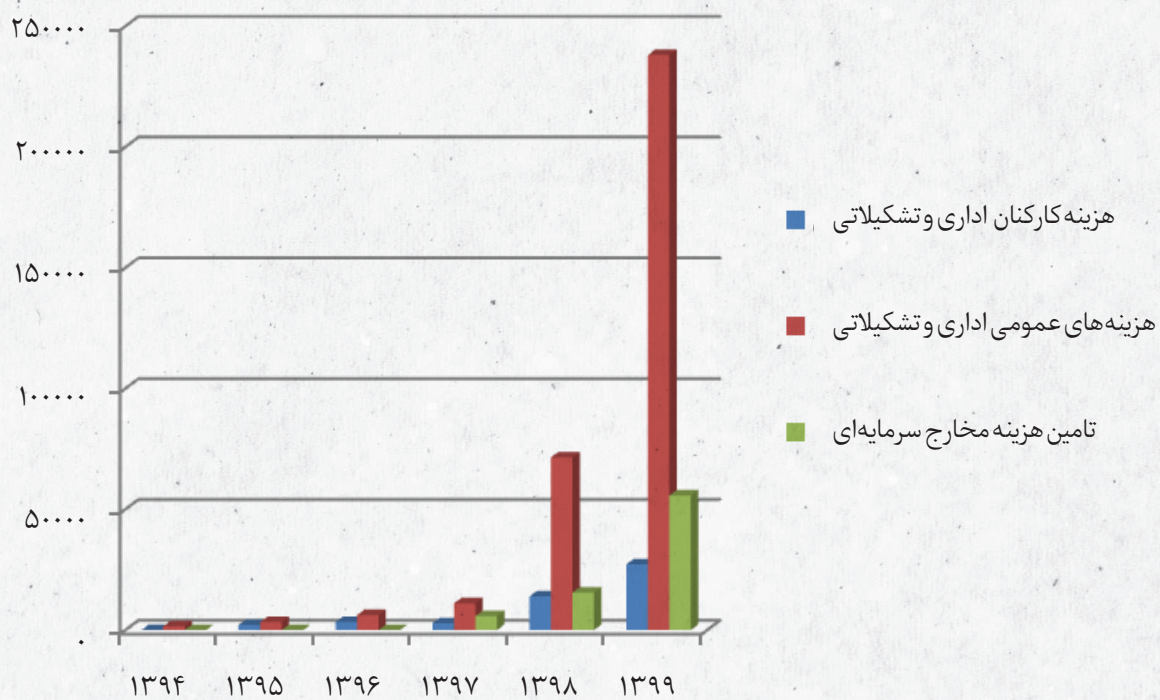
منبع: صندوق ملی محیط زیست

نمودار ۱. عملکرد منابع بودجه صندوق ملی محیط زیست ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ (میلیون ریال)

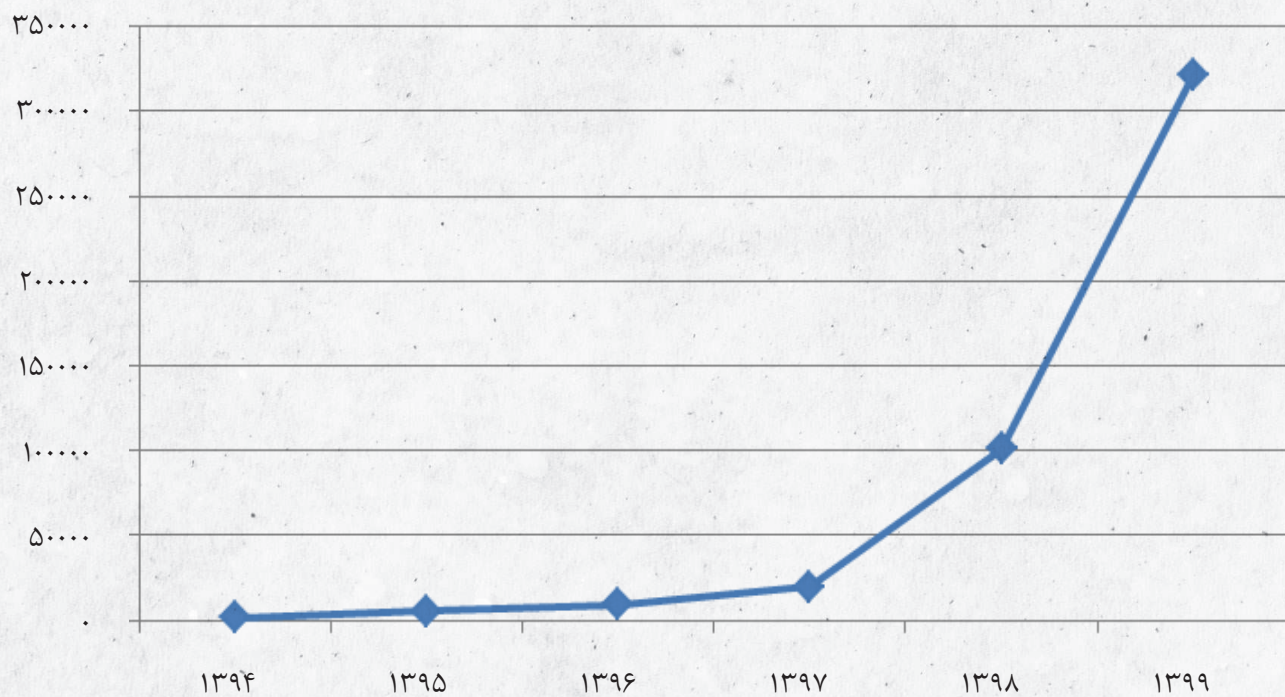

نمودار ۲. عملکرد جمع منابع بودجه صندوق ملی محیط زیست ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ (میلیون ریال)

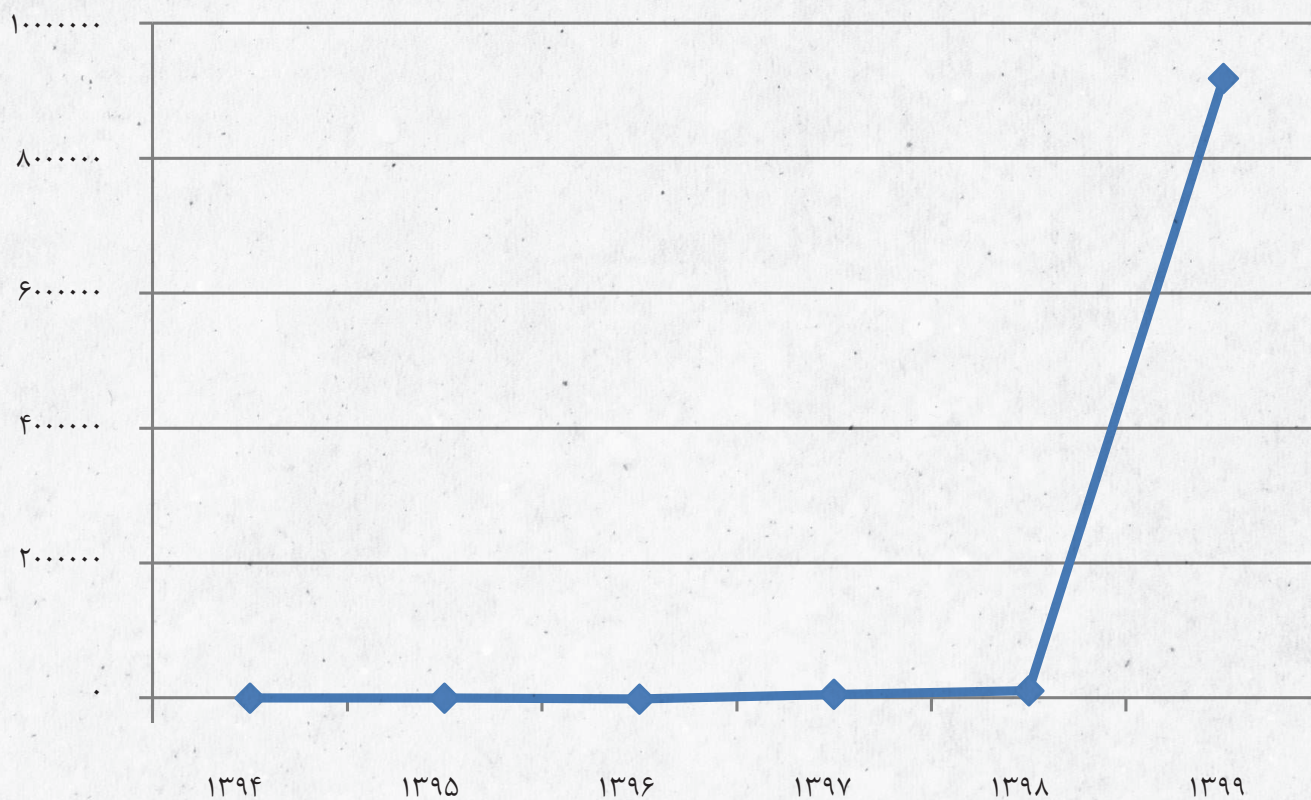

نمودار ۳. عملکرد مصارف بودجه صندوق ملی محیط زیست ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ (میلیون ریال)

نمودار ۴. عملکرد جمع مصارف بودجه صندوق ملی محیط زیست ۱۳۹۹ تا ۱۳۹۴ (میلیون ریال)

نمودار ۵. تفاوت منابع و مصارف در دوره مورد بررسی (میلیون ریال)

با توجه به جدول ۲ ضروری است چند نکته در مورد بودجه صندوق توضیح داده شود.
منابع صندوق در دو قالب عملیاتی و غیرعملیاتی است که به تفکیک موضوعات در ذیل آمده است.

درآمدهای عملیاتی

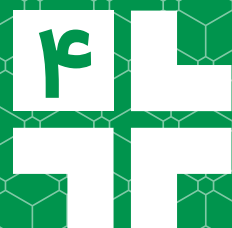
- ❖ تامین سرمایه اولیه صندوق بر اساس ماده ۴ اساس نامه صندوق ملی محیط زیست (سال ۱۳۹۶)
- ❖ کمک به صندوق ملی محیط زیست موضوع ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها
- ❖ اجرای قانون هوای پاک (تخصیص اعتبار محقق نشده است).
- ❖ اجرای قانون حفاظت، احیا و مدیریت تالاب‌های کشور (تخصیص اعتبار محقق نشده است).
- ❖ اجرای بندهای ث و ص ماده ۳۸ قانون برنامه ششم (بند و تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹)
- ❖ موضوع بند «ن» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹

درآمدهای غیرعملیاتی

- ❖ جمع وصولی از سایر مطالبات و کمک بلاعوض (موضوع بندهای ۲، ۱ و ۳ ماده ۴ اساس نامه صندوق)
- ❖ سود سپرده‌گذاری نزد بانک

مصارف صندوق نیز در قالب هزینه‌های کارکنان اداری و تشکیلاتی، هزینه‌های عمومی اداری و تشکیلاتی و تامین هزینه مخارج سرمایه‌ای است که بخش عمده‌ای از هزینه‌های مورد نظر مربوط به حمایت مالی، تامین و تجهیز منابع مالی و همکاری در طرحها و پروژه‌های زیست محیطی و طرح‌های گردشگری طبیعی و طرح‌های آموزشی و فرهنگ سازی (موضوع ماده ۵ اساس نامه صندوق ملی محیط زیست) در سراسر کشور و تسهیلات اعطایی به منظور اجرایی کردن تعهدات و تکالیف مربوط به قوانین و مقررات به ویژه قانون بودجه سنواتی کشور است. در خصوص تشریح ارقام مندرج در جدول، مدنظر قرار دادن توضیحات و نکات صفحه بعد لازم است.

۱. بودجه سالانه صندوق با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور و مطابق ساختار و چهارچوب تعیین شده سازمان مذکور، مصوب می شود و مراتب در قالب صورت جلسات مجمع عمومی صندوق به تصویب می رسد.
۲. مطابق توافق با سازمان برنامه و بودجه، به صندوق اجازه داده شده تا از محل درآمدها و سایر منابع پیش بینی شده در جداول بودجه، با رعایت اساس نامه و ضوابط و مقررات جاری ناظر بر صندوق ملی محیط زیست، برای نیل به اهداف و برنامه های مندرج در قالب سیاستها، اهداف و خط مشیهای صندوق ملی محیط زیست، هزینه کند.
۳. در سال ۱۳۹۹ مبلغ ۲۱۹۶۹۹۷ میلیون ریال مربوط به درخواست متقاضیان واحدهای تولیدی و صنعتی بوده که به بانک عامل برای اخذ تسهیلات معرفی شده اند، که در جدول لحاظ نشده است.
۴. در قسمت منابع، افزایش چشمگیر منابع صندوق در سال ۱۳۹۹ مربوط به اعتبارات موضوع بند تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ است که صرف اعطای تسهیلات مالی برای کاهش آلودگی های زیست محیطی و جلوگیری از تخریب محیط زیست می شود.
۵. در بخش مصارف، هزینه های کارکنان اداری و تشکیلاتی مربوط به مرکز صندوق است و سایر هزینه های مندرج در بخش یاد شده جدول، صرف حمایت مالی، تامین و تجهیز منابع مالی و همکاری در طرحها و پروژه های زیست محیطی و طرح های گردشگری طبیعی و طرح های آموزشی و فرهنگ سازی (موضوع ماده ۵ اساس نامه صندوق ملی محیط زیست) در سراسر کشور شده و اعتبار اندکی به موارد عمومی صندوق مربوط میشود. قابل ذکر است مطابق توافق به عمل آمده با سازمان برنامه و بودجه کشور و بر اساس صورت جلسات مجمع عمومی، ارقام مربوط به درآمدهای ردیف های قانونی در چهارچوب موافقت نامه های متبادله سازمان حفاظت محیط زیست با سازمان برنامه و بودجه کشور در سرجمع عملکرد ردیف های هزینه کرد مربوطه (اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای) لحاظ خواهد شد که عملکرد آن در سال جاری و سنوات آتی، مشخص می شود.
۶. مبلغ ۱۶۰۰۰۰ میلیون ریال از اعتبارات بند «و» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ (در قالب اسناد خزانه) و مبلغ ۱۹۳۸۶۸ میلیون ریال از اعتبارات موضوع بند «ن» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ در سال ۱۴۰۰ به صندوق واریز گردیده که در عملکرد سال ۱۳۹۹ لحاظ نشده است.
۷. مبالغ مربوط به کمک دولت و اجرای قانون در سال ۱۳۹۶ ابلاغ گردید، ولی اعتبارات آن در سال ۱۳۹۷ به حساب صندوق واریز شد که در ردیف وصولی از محل مطالبات در سال ۱۳۹۷ درج گردیده است.

فعالیت‌های ملی و استانی

❖ در این قسمت فعالیت‌های صندوق بر حسب عملکرد مواد و تبصره‌های قانونی و فعالیت‌های حمایتی از ادارات کل محیط زیست استان‌ها ارائه می‌شود.

❖ مواد و تبصره‌های قانونی

بند و تبصره ۶ قانون بودجه ۱۳۹۹

همکاری در اجرای بند و تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور در زمینه تهیه فهرست پروژه‌های دارای اولویت در حوزه مدیریت پسماند به منظور دریافت یارانه سود تسهیلات یا کمک بلاعوض با تاکید بر پروژه‌های پسماند شهری در استان‌های شمالی (تعیین ۱۶ پروژه دارای اولویت) که با توجه به محدودیت درآمدی، تنها چهار پروژه به شرح زیر در اولویت قرار گرفتند..

جدول ۳. توزیع تسهیلات بند و تبصره ۶ قانون بودجه ۱۳۹۹

میزان اعتبار (میلیون ریال)	عنوان پروژه
۶۰۰۰۰	خرید دستگاه ویندور کارخانه کود آلی ۵۰۰ تنی شهرداری قائم شهر
۶۰۰۰۰	احداث سایت پردازش، پالایش، تخمیر و تصفیه شیرابه پسماند شهری شهرستان لنگرود
۳۰۰۰۰	پردازش پسماند منطقه الموت
۱۰۰۰۰	خرید تجهیزات پردازش و بازیافت آمل
۱۶۰۰۰۰	جمع

ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها

اعطای تسهیلات به پروژه‌های بازیافت پسماندها در راستای ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها با ۶ پروژه به شرح جدول ۴ انجام شده است.

جدول ۴. توزیع اعطای تسهیلات ماده ۱۲ مدیریت پسماند

تسهیلات مصوب (میلیون ریال)	شرکت متقاضی	استان	عنوان پروژه
۱۰۰۰۰	بهسان تکاپو تدبیر	اردبیل	بازیافت لاستیک فرسوده با روش پیرولیز
۵۰۰۰	تعاونی اهورا گرمه	خراسان شمالی	توسعه و راه‌اندازی خط تولید جدید بازیافت ضایعات پلاستیک و تولید انواع گرانول پلیمری
۱۰۰۰۰	تولید پرک بازیافتی آقای پژمان قاسمی	خراسان شمالی	توسعه و راه‌اندازی خط جدید بازیافت و تولید پرک بازیافتی از پلیاتیلن و پروپیلن
۱۰۰۰۰	بازیافت یکتا	لرستان	بازیافت پلاستیک و PET
۹۸۰۰	پالایش روغن استدن یزد	یزد	بازیافت روغن سوخته به روش جدید تقطیر
۱۸۸۰۰	کیمیا جوان پدیده یزد	یزد	فراوری سرباره‌های فولادی
۶۳۶۰۰	جمع		

بندن تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

۳۵ درصد از عوارض آلاینده‌گی وصول شده از محل یک درصد از قیمت فروش تبصره ۱ ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده به سازمان حفاظت محیط زیست اختصاص می‌یابد تا پس از مبادله موافقت‌نامه با سازمان برنامه و بودجه کشور بر اساس ماده ۵ اساس نامه صندوق مذکور صرف اعطای تسهیلات مالی برای کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی و جلوگیری از تخریب محیط زیست شود.

بر اساس این بند قانونی، مبنی بر استفاده از عوارض آلودگی به منظور اعطای تسهیلات مالی برای پروژه‌های کاهش آلودگی و جلوگیری از تخریب محیط زیست، از میان تقاضاهای تشخیص صلاحیت شده، ۵۶ پروژه به بانک عامل (ملی) معرفی شده است تا واحدهای معرفی شده فرایند تکمیل پرونده خود را پی‌گیری کنند. با توافق به عمل آمده با بانک عامل فرایند نهایی کردن درخواست‌ها بسیار کوتاه‌تر از مدت زمان متعارف انجام می‌شود. در جدول ۵ و نمودار ۶، پروژه‌های مصوب به تفکیک استان نشان داده شده است.

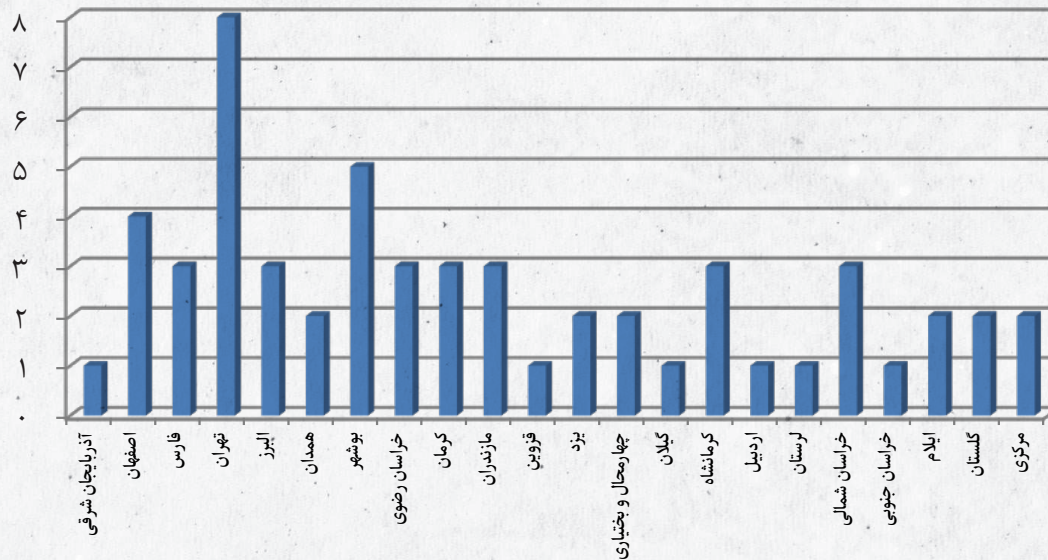

جدول ۵. توزیع پروژه‌های منتخب بدن تبصره ۶ به تفکیک استان

تعداد پروژه منتخب و معرفی شده به بانک	استان
۱	آذربایجان شرقی
۴	اصفهان
۳	فارس
۸	تهران
۳	البرز
۲	همدان
۵	بوشهر
۳	خراسان رضوی
۳	کرمان
۳	مازندران
۱	قزوین
۲	یزد
۲	چهارمحال و بختیاری
۱	گیلان
۳	کرمانشاه
۱	اردبیل
۱	لرستان
۳	خراسان شمالی
۱	خراسان جنوبی
۲	ایلام
۲	گلستان
۲	مرکزی
۵۶	جمع

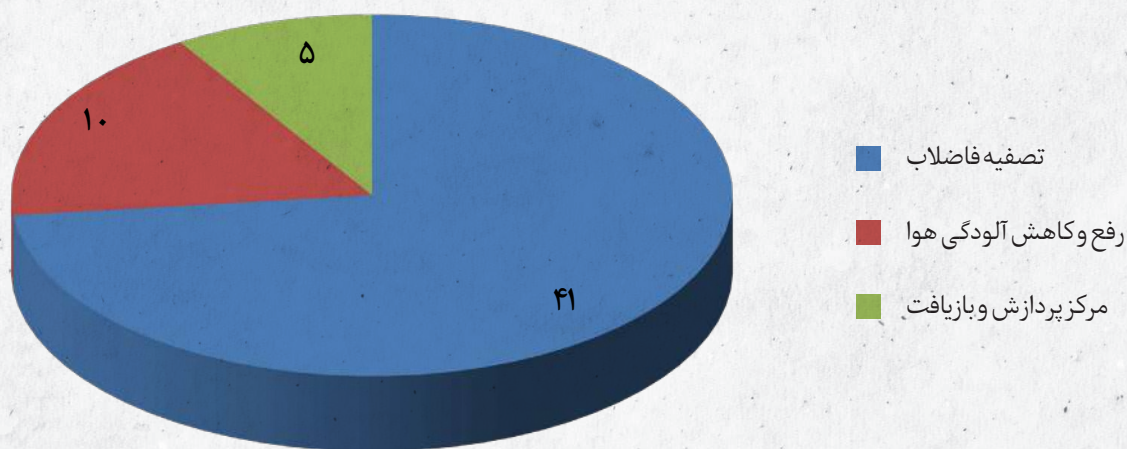

نمودار ۶. توزیع پروژه‌های معرفی شده به بانک از محل بندن تبصره ۶ به تفکیک استان

بنابر جدول ۶ و نمودار ۷، بیشترین تقاضاها برای تصفیه فاضلاب است که بیش از ۷۳ درصد است. پس از آن، سیستم مقابله با آلودگی هوا و مرکز پردازش و بازیافت با تقریباً ۱۸ و ۶٫۸ درصد قرار دارند.

جدول ۶. نوع و فراوانی سیستم‌های کاهش دهنده آلاینده در پروژه‌های منتخب

میزان وام مصوب		سیستم کاهش آلاینده		نوع سیستم
درصد	میلیون ریال	درصد	تعداد	
۷۴٫۴	۱۹۷۶۵۶۵	۷۳٫۲	۴۱	تصفیه فاضلاب
۱۴	۳۷۱۵۴۰	۱۷٫۹	۱۰	رفع و کاهش آلودگی هوا
۱۱٫۶	۳۰۷۸۳۲	۸٫۹	۵	مرکز پردازش و بازیافت
۱۰۰	۲۶۵۵۹۳۷	۱۰۰٫۰	۵۶	جمع

نمودار ۷. نوع و تعداد سیستم‌های کاهش آلاینده در واحدها

میزان وام تصویب شده برای ۵۶ واحد منتخب معادل اعلام خواهد شد. ۲۶۵۵۹۳۷ میلیون ریال است. با توجه به میزان کل وام سهم هر واحد به طور متوسط برابر ۴۷۰۴۲۷ میلیون ریال (نزدیک به چهار میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان) است. با توجه به بازگشت وام به صندوق، فرایند اعطای تسهیلات ادامه خواهد داشت و به عنوان سازوکاری پویا در جهت سالم‌سازی فرایندهای تولیدی از یک طرف، و بهبود شرایط اکولوژیک از طرف دیگر، ادامه خواهد یافت. البته چنان‌چه سازوکاری که در بودجه سال ۱۳۹۹ پیش‌بینی شده بود، مجدداً استفاده شود، دامنه اثرگذاری گسترده خواهد شد.

پژوهش‌های کاربردی

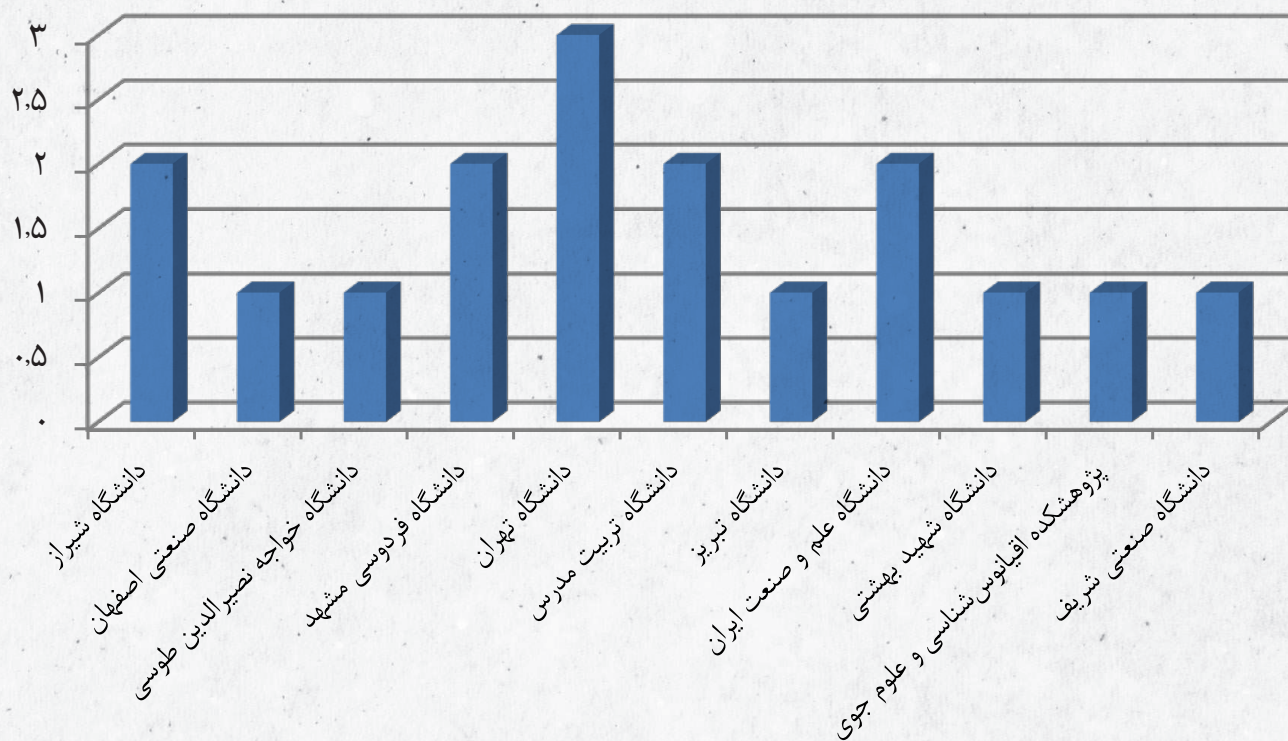
بر اساس ماده ۵۶ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، تعداد ۱۷ قرارداد با دانشگاه‌های مختلف منعقد شده است. فهرست قراردادهای در جدول ۶ درج شده است.

جدول ۷. فهرست قراردادهای منعقدشده مابین صندوق ملی محیط زیست و دانشگاه‌ها

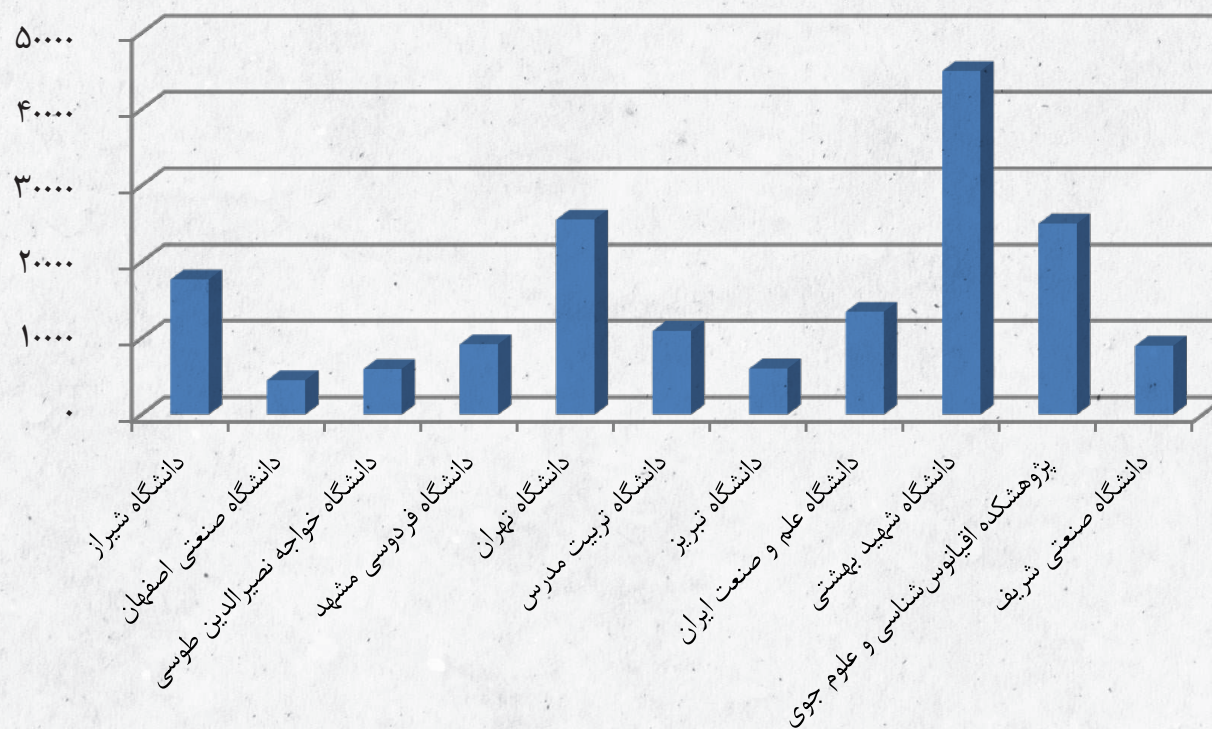
ردیف	عنوان	موضوع	مبلغ قرارداد (میلیون ریال)
۱	دانشگاه شیراز	پژوهش در زمینه چگونگی پایش زیست‌محیطی و تهیه برنامه سنجش آلاینده‌ها در بخش صنعت کشاورزی کشور	۵۳۴۳/۸۴
۲	دانشگاه صنعتی اصفهان	پژوهش در زمینه چگونگی پایش زیست‌محیطی و تهیه برنامه سنجش آلاینده‌ها در بخش صنعت آهن و فولاد کشور	۴۴۶۵/۷۸۶
۳	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	پژوهش در زمینه چگونگی پایش زیست‌محیطی و تهیه برنامه سنجش آلاینده‌ها در بخش صنعت نیروگاهی کشور	۵۹۳۰
۴	دانشگاه فردوسی مشهد	پژوهش در زمینه چگونگی پایش زیست‌محیطی و تهیه برنامه سنجش آلاینده‌ها در بخش صنایع غذایی کشور	۴۸۹۲
۵	دانشگاه فردوسی مشهد	پژوهش در زمینه چگونگی پایش زیست‌محیطی و تهیه برنامه سنجش آلاینده‌ها در بخش صنایع سلولزی کشور	۴۲۹۴/۷
۶	دانشگاه تهران	پژوهش در زمینه چگونگی پایش زیست‌محیطی و تهیه برنامه سنجش آلاینده‌ها در بخش صنایع شیمیایی کشور	۶۲۸۳/۳
۷	دانشگاه تهران	مطالعات فلزات سنگین، پارامترهای سمی آلی، پارامترهای فیزیکوشیمیایی ارزش زیستی، شاخص کفریان، شاخص سمیت (IRWQI _{st}) شاخص کیفی (IRWQI _{sc})، وضعیت ساپروبی، وضعیت تروفی، منابع آلاینده ساختار فیزیکی و زمین‌شناسی رودخانه‌های حفاظت‌شده کرج و هراز	۱۴۸۰۰

ردیف	عنوان	موضوع	مبلغ قرارداد (میلیون ریال)
۸	دانشگاه تربیت مدرس	پایش و تهیه برنامه کاهش آلاینده‌ها در بخش صنعتی چرم‌سازی و دباغی	۴۹۶۵٫۵
۹	دانشگاه تربیت مدرس	پژوهش در زمینه چگونگی پایش زیست‌محیطی و تهیه برنامه سنجش آلاینده‌ها در بخش ماشین‌سازی و الکترونیک	۵۹۶۶٫۴
۱۰	دانشگاه‌های شیراز و تبریز	پژوهش در زمینه پایش آلاینده‌ها و تهیه برنامه جامع مدیریت زیست‌محیطی معادن و سدهای باطله کشور	۱۲۳۳۰
۱۱	دانشگاه تبریز	پژوهش در زمینه پایش آلاینده‌ها و تهیه برنامه جامع مدیریت زیست‌محیطی سرب، روی و مس کشور	۵۹۹۰٫۴
۱۲	دانشگاه علم و صنعت ایران	پژوهش در زمینه چگونگی پایش زیست‌محیطی و تهیه برنامه سنجش آلاینده‌ها در بخش صنعت کانی‌های غیرفلزی	۷۹۲۰
۱۳	دانشگاه علم و صنعت ایران	پژوهش در زمینه چگونگی پایش زیست‌محیطی و تهیه برنامه سنجش آلاینده‌ها در بخش صنعت سیمان کشور	۵۵۳۰
۱۴	دانشگاه شهید بهشتی	تدوین و نظارت بر برنامه‌های تقلیل آلاینده‌های زیست‌محیطی و جلوگیری از تخریب محیط زیست	۴۵۰۰۰
۱۵	پژوهشکده اقیانوس‌شناسی و علوم جوی	خدمات پژوهشی در جهت پایش ساحلی و فراساحلی خلیج فارس و دریای عمان	۲۵۰۰۰
۱۶	دانشگاه صنعتی شریف	پژوهش در زمینه پهنه‌بندی اولویت‌های تاسیسات نمک‌زدایی از آب دریا در خط ساحلی خلیج فارس و دریای عمان (استان‌های خوزستان و سیستان و بلوچستان)	۸۹۸۹٫۲
۱۷	پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران	تهیه برنامه جامع احیا و حفاظت از تالاب‌های صالحیه و الله‌آباد با رویکرد مدیریت منابع آبی منطقه در جهت جلوگیری از توسعه کانون‌های ریزگرد	۴۴۵۰
		جمع کل	۱۷۲۱۵۱

نمودار ۸. توزیع پروژه‌های تحقیقاتی به تفکیک تعداد پروژه

نمودار ۹. توزیع پروژه‌های تحقیقاتی دانشگاهی به تفکیک اعتبار

بندچ ماده ۳۷ احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

بر اساس بند چ ماده ۳۷ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، صندوق ملی محیط زیست به منظور تهیه برنامه‌های تلویزیونی درباره محیط زیست با صداوسیما قرارداد منعقد کرد: تهیه ۶۰ برنامه عروسکی با نام «شوخی شوخی» هر کدام به مدت ۲۰ دقیقه درباره محیط زیست در قالب سه قرارداد جداگانه. مبلغ هر یک از قراردادها ۲۰ میلیارد ریال است که در مجموع ۶۰ میلیارد ریال شده است.

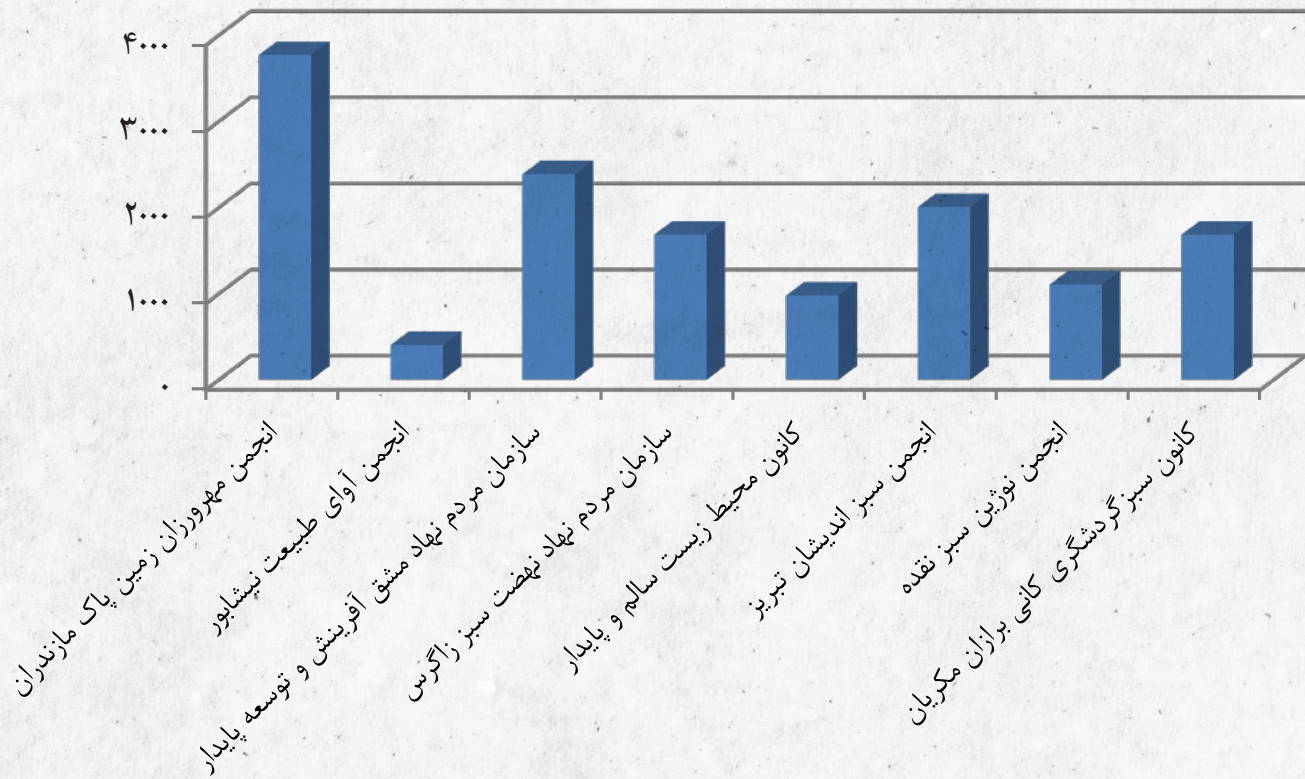
حمایت از سازمان‌های مردم‌نهاد

از جمله فعالیت‌های حمایتی صندوق، پشتیبانی از فعالیت‌های سازمان‌های غیردولتی محیط زیستی است که در جدول ۸ و نمودار ۱۰ ارائه شده است.

جدول ۸. فهرست قراردادهای سازمان‌های مردم‌نهاد (سمن) به تفکیک موضوع قرارداد و اعتبار

ردیف	نام سازمان مردم‌نهاد	موضوع قرارداد	مبلغ (میلیون ریال)
۱	انجمن مهرورزان زمین پاک مازندران	مدیریت اجتماعی پسماند (ماپ)	۳۷۶۵
۲	انجمن آوای طبیعت نیشابور	آموزش جوامع محلی و روستاهای حاشیه مناطق حفاظت‌شده شهرستان نیشابور	۳۹۹
۳	سازمان مردم‌نهاد مشق آفرینش و توسعه پایدار	مشارکت با جوامع محلی برای جلوگیری از تخریب محیط زیست تالاب بین‌المللی رود شور و شیرین میناب در استان هرمزگان از طریق صید غیرقانونی ترال	۲۳۸۰/۹
۴	سازمان مردم‌نهاد نهضت سبز زاگرس	پروژه مشارکتی تسهیل‌گری در زمینه توانمندسازی جوامع محلی	۱۶۸۰
۵	کانون محیط زیست سالم و پایدار	توانمندسازی و مشارکت زنان در جوامع محلی شهر تهران برای کاهش و کنترل آلودگی هوا	۹۷۲/۵
۶	انجمن سبزاندیشان تبریز	دریاچه ارومیه و خانه‌های توسعه در روستاهای منطقه هریس با هدف حفاظت از محیط زیست و مشارکت جوامع محلی	۲۰۰۰
۷	انجمن نوژین سبز نقده	تنوع‌بخشی به معیشت‌های روستایی با ایجاد معیشت‌های جایگزین در روستای گرده قیط- نقده	۱۱۰۰
۸	کانون سبزگردشگری کانی برازان مکریان	طرح احیای تالاب بین‌المللی قویی بابا علی از طریق مشارکت جوامع محلی	۱۶۸۰

نمودار ۱۰. قرارداد با سازمان های مردم نهاد (سمن) بر حسب اعتبار (میلیون ریال)

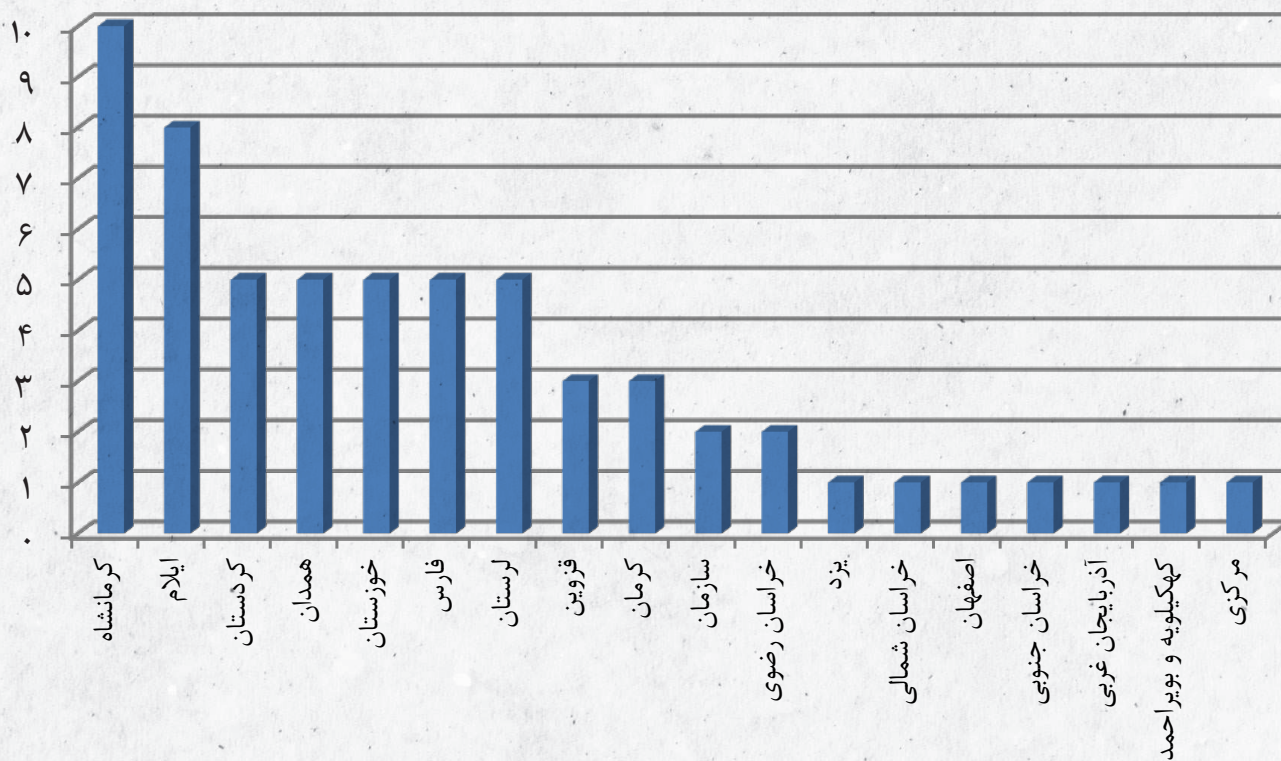
فعالیت‌های استانی (حمایتی از ادارات کل محیط زیست)

جدول ۹. توزیع دستگاه‌های دمنده کوله‌ای به تفکیک استان

تعداد(دستگاه)	استان
۱۰	کرمانشاه
۸	ایلام
۵	کردستان
۵	همدان
۵	خوزستان
۵	فارس
۵	لرستان
۳	قزوین
۳	کرمان
۲	سازمان حفاظت محیط زیست
۲	خراسان رضوی
۱	یزد
۱	خراسان شمالی
۱	اصفهان
۱	خراسان جنوبی
۱	آذربایجان غربی
۱	کهگیلویه و بویراحمد
۱	مرکزی
۷۰	جمع

دستگاه‌های دمنده

با توجه به رخ دادن آتش‌سوزی‌ها که هم پوشش گیاهی (تنوع زیستی گیاهی) را از بین می‌برد و هم موجب خسارت به تنوع زیستی جانوری می‌شود، به منظور مهار و جلوگیری از گسترش آتش‌سوزی‌ها در مناطق، صندوق ملی محیط زیست در سال ۱۳۹۹ اقدام به خرید و توزیع ۷۰ دستگاه دمنده (آتش خاموش‌کن) کوله‌ای کرد. با توجه به نقش مردم محلی برای اطفای حریق که با استفاده از شاخه درختان به کمک طبیعت می‌آیند، استفاده از این دستگاه‌ها بسیار کمک‌کننده است.

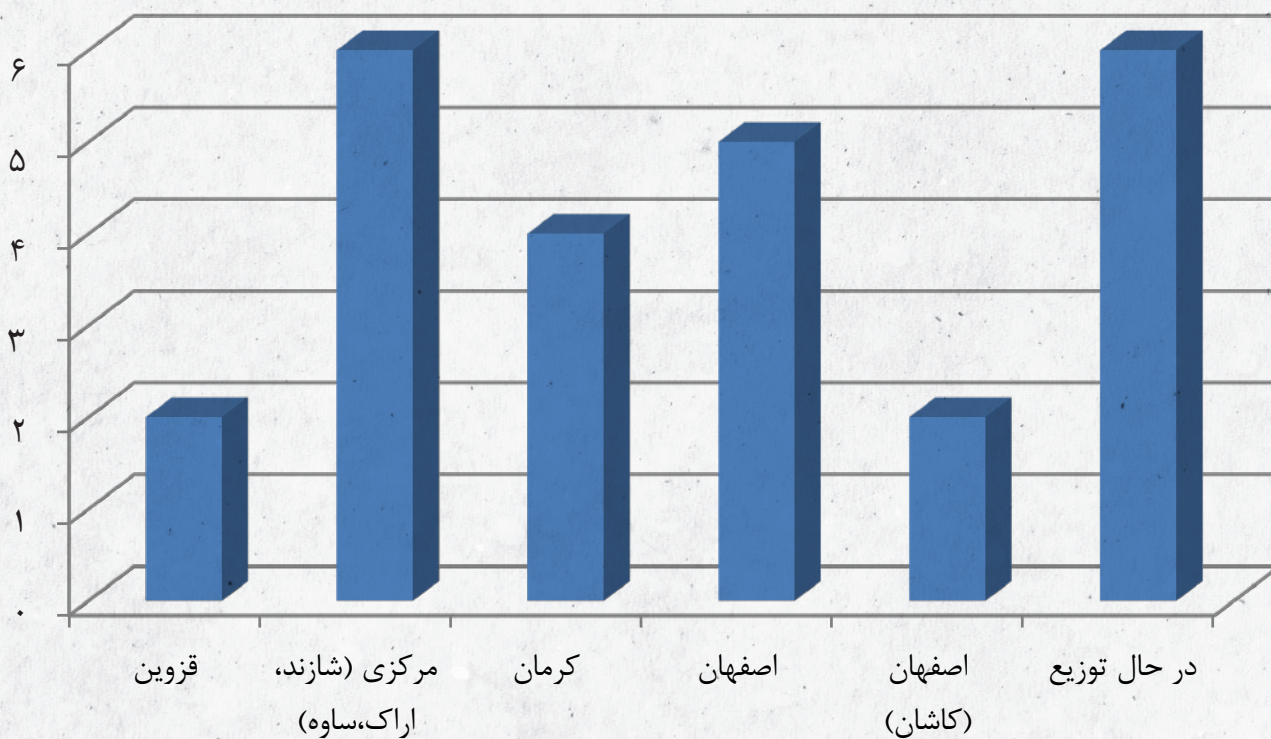
نمودار ۱۱. توزیع دستگاه‌های دمنده به تفکیک استان

دستگاه‌های سنجش آلودگی هوا

یکی از موضوعات مهمی که ادارات کل استانی با آن باید مقابله کنند، آلودگی هوا، به‌ویژه در شهرهای بزرگ است. برای انجام قابل قبول این کار ایجاد شبکه‌ای متناسب با شهر از دستگاه‌های سنجش آلودگی الزامی است. اما با توجه به هزینه قابل ملاحظه این ابزار و محدودیت اعتبار استان‌ها، صندوق ملی محیط زیست به حمایت از آن‌ها پرداخته است. در جدول ۱۰ و نمودار ۱۲، توزیع دستگاه‌های مزبور نشان داده شده است با این حمایت، بردقت شناسایی نوع و میزان آلاینده‌های هوا افزوده شده است. چنین اطلاعاتی زمینه لازم برای اقدامات اثربخش را فراهم می‌کند.

جدول ۱۰. دستگاه‌های سنجش آلودگی‌های هوا به تفکیک استان

تعداد	فعالیت	استان
۲	دستگاه سنجش	قزوین
۶	دستگاه سنجش آنالیز هوا	مرکزی (شازند، اراک، ساوه)
۴	دستگاه سنجش	کرمان
۵	دستگاه سنجش	اصفهان
۲	دستگاه سنجش آلاینده هوا و گاز	اصفهان (کاشان)
۶	دستگاه سنجش پایش غبار	در حال توزیع
۲۵	جمع	

نمودار ۱۲. توزیع دستگاه‌های سنجش آلودگی‌های هوا به تفکیک استان

تأمین و تعمیر ساختمان

از اقدامات حمایتی دیگر صندوق از ادارات کل، تأمین و تعمیر ساختمان‌هاست که در جدول ۱۱ نشان داده شده است. علاوه بر ساخت و تعمیر ساختمان‌های یادشده، صندوق اقدام به ابتیاع سه قطعه زمین در استان‌های یزد، آذربایجان شرقی (منطقه آزاد ارس) و کرمان (هفت باغ علوی) کرده است.

جدول ۱۱. تأمین و تعمیر ساختمان

تعداد	فعالیت	سال	استان
۱	ساخت سه طبقه ساختمان	۱۳۹۹	آذربایجان شرقی
۱	ساختمان منوجان	۱۳۹۹	کرمان
۱	ساختمان کنوانسیون مرکزی	۱۳۹۹	رامسر
۱	بازفت	۱۳۹۷-۱۳۹۸	شهرکرد
۲	تعمیر و بازسازی ساختمان زیریوار	۱۳۹۹	کردستان
۱	تعمیر و بازسازی ساختمان اداری مرکزی	۱۳۹۹-۱۴۰۰	کرمان
۱	خرید زمین	۱۳۹۸-۱۳۹۹	یزد
۱	زمین در منطقه آزاد	۱۳۹۹-۱۴۰۰	چلغا
۱	خرید زمین هفت باغ علوی	۱۳۹۹-۱۴۰۰	کرمان

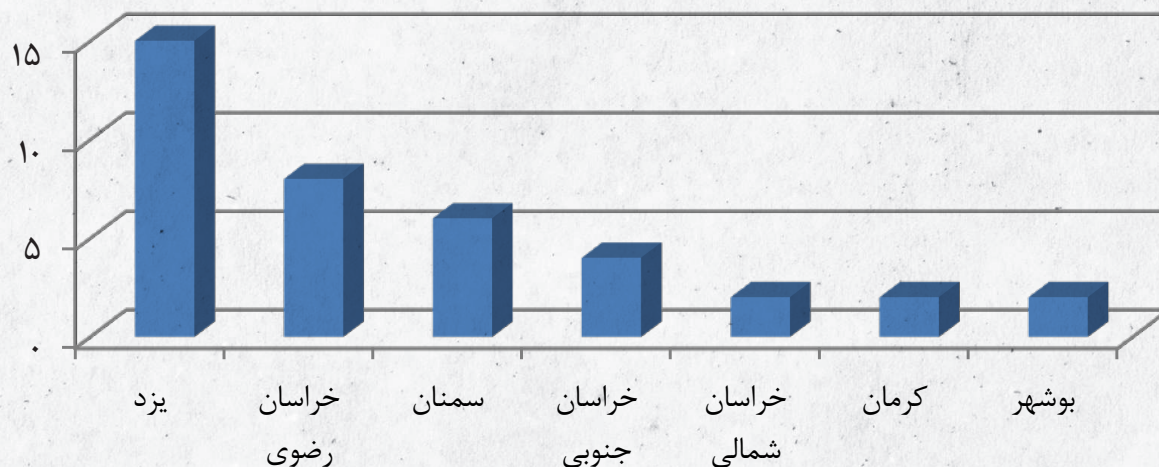

تأمین موتورسیکلت تریل برای مناطق حفاظت شده

ارتقای سطح حفاظت و پایش مناطق تحت مدیریت از وظایف بسیار مهم ادارات کل است که به دست توانای محیطبانان انجام می‌شود. علاوه بر تجهیزات و امکانات دیگر، وجود موتورسیکلت‌های مناسب برای کنترل مناطق بسیار حیاتی است. از سال ۱۳۹۸ تا کنون (اوایل سال ۱۴۰۰)، ۵۵ دستگاه موتورسیکلت تریل برای هشت استان ابداع شده است.

جدول ۱۲. موتورسیکلت‌های توزیع شده به تفکیک استان

تعداد(دستگاه)	سال	استان
۱۵	۱۳۹۸-۱۳۹۹-۱۴۰۰	یزد
۸	۱۳۹۸-۱۳۹۹	خراسان رضوی
۴	۱۳۹۸	خراسان جنوبی
۲	۱۳۹۹	خراسان شمالی
۲	۱۳۹۸	کرمان
۲	۱۳۹۹	بوشهر
۶	۱۳۹۹	سمنان
۱۶	۱۳۹۹	قزوین
۵۵		جمع

نمودار ۱۳. توزیع موتورسیکلت‌های تریل به تفکیک استان

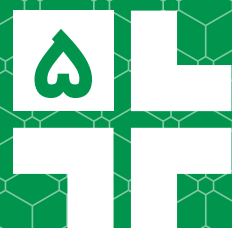
تأمین خودرو

طی سال گذشته و ابتدای سال ۱۴۰۰، پنج دستگاه خودرو برای پنج استان تأمین شده است. (جدول ۱۳)

جدول ۱۳. تأمین خودرو به تفکیک استان

تعداد (دستگاه)	فعالیت	سال	استان
۱	خودرو (سمند)	۱۳۹۹	خراسان رضوی
۱	خودرو (سمند)	۱۴۰۰	البرز
۱	خودرو وانت (دوکابین فوتون)	۱۳۹۹	اصفهان
۱	خودرو وانت (دوکابین ریچ)	۱۳۹۹	بوشهر
۱	خودرو وانت (دوکابین جک)	۱۴۰۰	کرمان
۵	جمع		

**تفاهم نامدها
و قرارداددها**

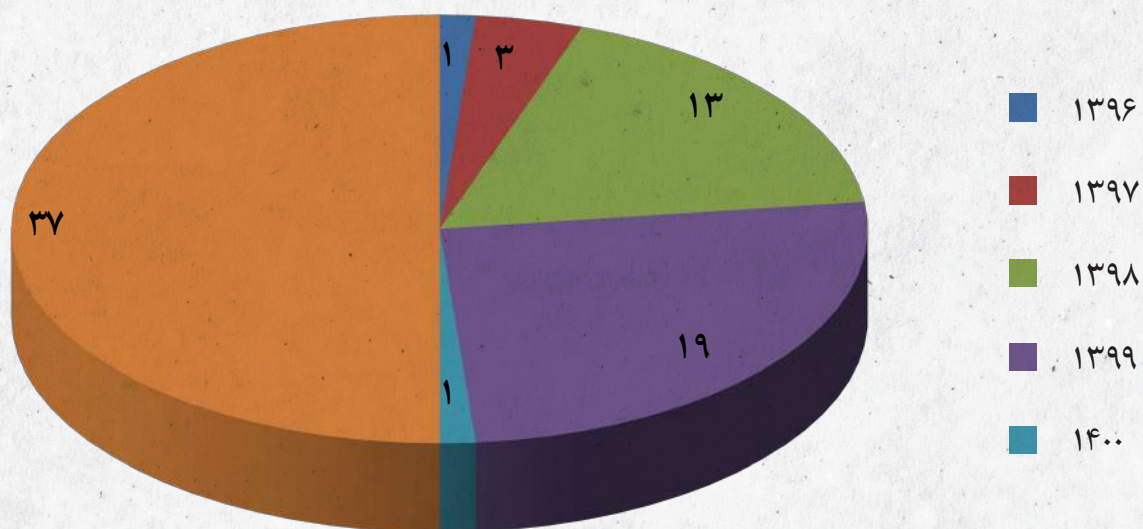
تفاهم‌نامه‌ها و قراردادهای صندوق

تفاهم‌نامه‌ها

در خلال سال‌های ۱۳۹۶ تا ابتدای ۱۴۰۰، صندوق ملی محیط زیست ۳۷ تفاهم‌نامه با بخش‌های مختلف دولتی و خصوصی منعقد کرده است. (جدول ۱۴ و ۱۵ و نمودار ۱۴)

جدول ۱۳ توزیع تفاهم‌نامه‌ها بر حسب سال

سال	فراوانی
۱۳۹۶	۱
۱۳۹۷	۳
۱۳۹۸	۱۳
۱۳۹۹	۱۹
۱۴۰۰	۱
جمع	۳۷

نمودار ۱۴. تفاهم‌نامه‌ها به تفکیک سال ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰

در ادامه چند مورد از متن و خبر تفاهم‌نامه‌ها ارائه شده و سپس فهرست تفاهم‌نامه‌ها در جدول ۱۵ آمده است.

تفاهم‌نامه با اداره کل محیط زیست استان گلستان

- حفاظت، بازسازی و احیای پارک ملی گلستان در چهار چوب طرح‌های مصوب
- مطالعه و پژوهش در حوزه تنوع زیستی پارک ملی گلستان
- بهره‌مندی از ظرفیت‌های موجود و توسعه آن‌ها با رویکرد حفاظت و بهره‌برداری پایدار با تاکید بر مشارکت جوامع محلی حاشیه پارک ملی گلستان
- جذب سرمایه‌گذار برای بهره‌برداری از تفرجگاه‌های پارک ملی گلستان در چهار چوب طرح‌های مصوب
- عضویت رئیس هیات مدیره و مدیرعامل صندوق ملی محیط زیست به عنوان اعضای کارگروه راهبردی پارک ملی گلستان
- **تهیه، تدوین و اجرای برنامه عملی مدیریت، حفاظت و بهره‌برداری از منطقه پناهگاه حیات وحش میان کاله**
- بهره‌گیری از ظرفیت‌های داوطلبانه بخش خصوصی و مشارکت اشخاص حقیقی، حقوقی، جوامع محلی و سازمان‌های مردم‌نهاد
- تکمیل و بهسازی ظرفیت‌های طبیعی تفرجی منطقه در قالب طرح مدیریت گردشگری پایدار
- حفظ و احیاء توان طبیعی منطقه

تفاهم‌نامه بیمه مرکزی ایران

تفاهم‌نامه بیمه «مرکزی» و سازمان حفاظت محیط زیست در راستای اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به منظور حفاظت از محیط زیست و منطبق با اهداف کاهش میزان تلفات گونه‌های با ارزش با ایجاد فضای حفاظت مشارکتی و ارتقای سطح کیفی حفاظت از این گونه با ارزش و زیستگاه‌های آن در برنامه ملی عملیاتی حفاظت و مدیریت پلنگ در ایران. تفاهم‌نامه سه‌جانبه‌ای بین سازمان حفاظت محیط زیست به نمایندگی معاونت محیط زیست طبیعی، شرکت بیمه و صندوق ملی محیط زیست منعقد شد که به موجب آن برای اولین بار بیمه جامع پلنگ ایرانی به صورت مشارکتی و با استفاده از ظرفیت‌های صنعت بیمه در کشور اجرا می‌گردد. طی این تفاهم‌نامه از طریق سامان‌دهی و جبران خسارات وارد شده به اشخاص ثالث و کنترل تعارضات و کاهش تلفات ناشی از فعالیت‌های انتقام‌جویانه افراد و بهبود شرایط حفاظتی در مناطق حادثه‌خیز هم‌گام با اطلاع‌رسانی و ترویج فرهنگ حفاظتی، سطح کیفی حفاظت از این زیرگونه در معرض خطر انقراض ارتقای یابد.

انعقاد تفاهم‌نامه زیست‌محیطی در سفر رئیس‌جمهور به استان یزد (۱۳۹۸/۸/۲۳)

تفاهم‌نامه با استاندار یزد

برای اولین بار در کشور در سفر استانی رئیس‌جمهور به استان یزد، تفاهم‌نامه ایجاد مجتمع مدیریت پسماندهای صنعتی و ویژه‌فی مابین صندوق ملی محیط زیست و استانداری یزد منعقد شد.

به گزارش روابط عمومی اداره کل حفاظت محیط زیست استان یزد، در جهت تحقق اصل پنجاهم قانون اساسی و هم‌چنین اجرای سیاست‌های کلی محیط زیست ابلاغی مقام معظم رهبری، به منظور ایجاد زمینه‌های مناسب همکاری در برنامه‌های حفاظت از محیط زیست و جلوگیری از آثار زیان‌بار پسماند و مدیریت بهینه آن، برای اولین بار در کشور تفاهم‌نامه در حضور مقام عالی ریاست‌جمهور در سفر استانی به یزد فی مابین صندوق ملی محیط زیست و استانداری یزد منعقد شد.

افزایش تعامل و همکاری در راستای حفاظت از محیط زیست و نیل به اهداف توسعه پایدار در جهت کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی و تدوین برنامه مدیریت پسماندهای صنعتی و ویژه استان یزد و اجرای آن از موضوعات مورد اشاره در این تفاهم‌نامه است.

جدول ۱۵. فهرست تفاهم‌نامه‌های صندوق ملی محیط زیست

ردیف	سال	محل انجام	طرف قرارداد	موضوع قرارداد
۱	۱۳۹۶	خراسان جنوبی، خراسان رضوی، کرمان، یزد، البرز، خوزستان	سازمان حفاظت محیط زیست	واگذاری تعداد مشخصی مجوز شکار به منظور بهره‌گیری از سود حاصل از فروش آن برای اجرای برنامه‌های حفاظت از مناطق و حیات وحش
۲	۱۳۹۷	سراسری	بیمه ما	بیمه جامع پلنگ ایرانی (در حال انقراض)
۳	۱۳۹۷	کل مناطق	معاونت محیط زیست طبیعی	توسعه و بهره‌برداری از مناطق تحت مالکیت و مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست
۴	۱۳۹۷	صندوق ملی محیط زیست	شرکت آریا راهبرد انرژی	استفاده از ظرفیت‌ها و توانایی‌ها و راه‌اندازی کسب‌وکارهای زیست‌محیطی و مشاغل سبز
۵	۱۳۹۸	کرمان	شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر	توسعه و ارتقای زیرساخت‌های زیست‌محیطی
۶	۱۳۹۸	کرمان	شرکت فولاد سیرجان ایرانیان	توسعه و ارتقای زیرساخت‌های زیست‌محیطی و فراهم کردن زمینه گسترش ابعاد مسئولیت اجتماعی در بین صنایع
۷	۱۳۹۸	تهران	معاونت محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست	برگزاری همایش ملی تقدیر از واحدهای صنعتی و خدماتی سبز
۸	۱۳۹۸	خراسان جنوبی، خراسان رضوی، کرمان، یزد، البرز، خوزستان	سازمان حفاظت محیط زیست	واگذاری تعداد مشخصی مجوز شکار مبتنی بر معیارهای مصوب به منظور بهره‌گیری از سود حاصل از فروش آن برای اجرای برنامه‌های حفاظت از مناطق و حیات وحش
۹	۱۳۹۸	یزد	استانداری یزد	مدیریت پسماندهای صنعتی و اجرای آن
۱۰	۱۳۹۸	تهران	مهندسين مشاور بهبود گستر پایدار	ترغیب و تشویق واحدهای صنعتی، معدنی و خدماتی به حضور در همایش صنایع و خدمات سبز
۱۱	۱۳۹۸	آذربایجان غربی	اداره کل محیط زیست آذربایجان غربی	همکاری، حفاظت و بهره‌برداری بهینه از اثر طبیعی ملی غار سهولان
۱۲	۱۳۹۸	آذربایجان غربی	اداره کل محیط زیست آذربایجان غربی	همکاری، حفاظت، بهره‌برداری از مناطق تحت مدیریت اداره کل

ردیف	سال	محل انجام	طرف قرارداد	موضوع قرارداد
۱۳	۱۳۹۸	محیط زیست کشور	شرکت سیاحان طبیعت دنیا	کمک به حوزه محیط زیست کشور
۱۴	۱۳۹۸	محیط زیست کشور	شرکت خدمات مسافرتی یاسمین پارسه	کمک به حوزه محیط زیست کشور
۱۵	۱۳۹۸	آذربایجان شرقی	استانداری آذربایجان شرقی	احداث مجتمع مدیریت پسماند ویژه در استان آذربایجان
۱۶	۱۳۹۸	آذربایجان شرقی	استانداری آذربایجان شرقی	مشارکت و همکاری طرفین در جهت حفاظت محیط زیست از طریق ایجاد شعبه صندوق ملی محیط زیست در شمال غرب
۱۷	۱۳۹۸	گلستان	اداره کل محیط زیست گلستان	حفاظت، بازسازی و احیای پارک ملی گلستان
۱۸	۱۳۹۹	کرمان	شرکت عمران علوی	ایجاد مرکز آموزش و تربیت بدنی محیط‌بانی
۱۹	۱۳۹۹	کرمان	استانداری کرمان	حفاظت از محیط زیست با اولویت احداث مجتمع مدیریت پسماند ویژه در کرمان
۲۰	۱۳۹۹	منطقه‌ای	معاونت محیط زیست دریایی و تالاب‌ها و مرکز منطقه‌ای رامسر و غرب آسیا	مشارکت و همکاری در زمینه اجرایی برنامه‌ها و طرح‌های زیست‌محیطی مرکز منطقه‌ای رامسر در مرکز و غرب آسیا
۲۱	۱۳۹۹	تهران	انجمن مهندسی مالی ایران	همکاری در جهت ارتقای جایگاه صندوق در راستای مأموریت‌های کلان و تامین و تجهیز منابع مالی
۲۲	۱۳۹۹	تهران	معاونت محیط زیست انسانی	برگزاری بیست‌ودومین همایش ملی واحدهای صنعتی و خدماتی سبز ۱۳۹۹
۲۳	۱۳۹۹	مرکزی و سمنان	شرکت معدنی املاح ایران	توسعه و ارتقای زیرساخت‌های زیست‌محیطی و فراهم کردن زمینه گسترش ابعاد مسئولیت اجتماعی در بین صنایع
۲۴	۱۳۹۹	سبزوار	کارخانه سپمان لار سبزوار	بررسی و پایش تغییرات توان اکولوژیک منطقه ناشی از فعالیت کارخانه سپمان لار
۲۵	۱۳۹۹	یزد	شرکت گاز استان یزد	حفاظت حیات وحش منطقه (آهو) در محدوده پروژه گازرسانی مزارع شور

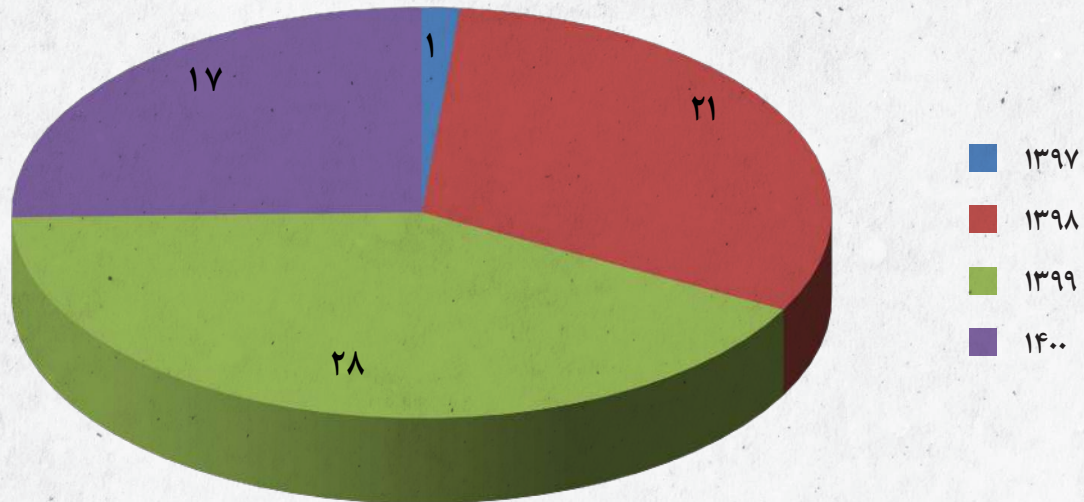
ردیف	سال	محل انجام	طرف قرارداد	موضوع قرارداد
۲۶	۱۳۹۹	کل کشور	واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی	حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان
۲۷	۱۳۹۹	یزد	شرکت معدنی و صنعتی چادرملو	حفاظت، احیا و مدیریت حیات وحش و زیست‌گاه‌های تحت تاثیر بهره‌برداری از معدن 19D و جاده دسترسی آن
۲۸	۱۳۹۹	کل کشور	بانک ملی ایران	گسترش همکاری در جهت اعطای تسهیلات به منظور تقلیل آلاینده‌های زیست‌محیطی
۲۹	۱۳۹۹	کرمان	شرکت بوتیای ایرانیان	تقویت زیرساخت‌های زیست‌محیطی استان کرمان
۳۰	۱۳۹۹	کل کشور	معاونت محیط زیست انسانی سازمان و پژوهشگاه ملی صنعت نفت	بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت دانشگاه‌ها در جهت پایش آلودگی‌های زیست‌محیطی و ارائه راهکارهای مناسب در جهت رفع آن‌ها
۳۱	۱۳۹۹	کردستان	اداره کل محیط زیست استان کردستان	حفاظت و بهره‌برداری پایدار از دریاچه (تالاب) زریوار
۳۲	۱۳۹۹	سیرجان	شرکت توسعه، عمران و مدیریت منطقه گل‌گهر	توسعه و ارتقای زیرساخت‌های زیست‌محیطی و فراهم کردن زمینه گسترش ابعاد مسئولیت اجتماعی و ارتقای سطح آگاهی عمومی
۳۳	۱۳۹۹	تهران	شرکت دانش‌بنیان نسل اندیشه سبز نما	تهیه و تولید ۲۰۰ قسمت ۲۰ دقیقه‌ای نمایش عروسی (شوخی شوخی) زیست‌محیطی
۳۴	۱۳۹۹	یزد (بهداران)	شرکت پیشگامان صنعت سرب و روی مهدی‌آباد	جلوگیری از تخریب محیط زیست از طریق حفظ احیا و مدیریت تنوع زیستی در محدوده تحت تاثیر خط انتقال پساب تصفیه‌شده به معدن سرب و روی مهدی‌آباد
۳۵	۱۳۹۹	تهران	شهرداری منطقه ۱۸	ایجاد کارخانه فناوری با موضوع پسماند با استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان
۳۶	۱۳۹۹	کل کشور	معاونت محیط زیست انسانی و پژوهشگاه ملی صنعت نفت	پایش آلودگی‌های زیست‌محیطی و ارائه راهکارهای مناسب در جهت رفع آن
۳۷	۱۴۰۰	تهران	گروه فناوری شتابدهی اول	ایجاد شرکت یا موسسه مشترک در حوزه طرح‌ها و پروژه‌های زیست‌محیطی

قراردادها

بر اساس جدول ۶۷، ۶۷ قرارداد طی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ منعقد شده است. قراردادهای سال ۱۴۰۰ تا سه ماه اول سال را شامل می‌شود، در جداول ۱۶ و ۱۷ و نمودار ۱۵، فراوانی قراردادهای بر حسب سال ارائه شده است.

جدول ۱۶. فراوانی قراردادهای بر حسب سال

سال	تعداد
۱۳۹۷	۱
۱۳۹۸	۲۱
۱۳۹۹	۲۸
۱۴۰۰	۱۷
جمع	۶۷

نمودار ۱۵. فراوانی قراردادهای بر حسب سال

جدول ۱۷. قراردادهای صندوق ملی محیط زیست بر حسب محل اجرا، طرف قرارداد و موضوع ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰

ردیف	سال	محل اجرای کار	طرف قرارداد	موضوع قرارداد
۱	۱۳۹۷	چهارمحال و بختیاری	شرکت آفتاب رویان سپاهان	اجرای ساختمان محیطبانی بازفت
۲	۱۳۹۸	تهران	سازمان حفاظت محیط زیست	تحلیل وضعیت محیط زیست و تولید برنامه رادیویی
۳	۱۳۹۸	تهران	صنایع غذایی بیژن	سنجش میزان آلاینده‌های زیست‌محیطی
۵	۱۳۹۸	سازمان حفاظت محیط زیست	خانم پژوهان	خدمات عکس‌برداری و نقشه‌کشی
۶	۱۳۹۸	سازمان حفاظت محیط زیست	شرکت فام آرا پژو	حفظ و نگهداری حیات وحش
۷	۱۳۹۸	سازمان حفاظت محیط زیست	سازمان حفاظت محیط زیست	حفظ و نگهداری حیات وحش
۸	۱۳۹۸	سازمان حفاظت محیط زیست	شرکت چشم‌انداز فناوری	خرید نرم‌افزار و ارزیابی صنایع و واحدهای خدماتی
۹	۱۳۹۸	تهران	فام آرا پژو	مرکز قرنطینه و بازپروری حیات وحش پردیسان
۱۰	۱۳۹۸	یزد	موسسه محققین زاگرس	انجام مطالعات جمعیت‌شناسی حیات وحش در منطقه کالمند بهادران
۱۱	۱۳۹۸	تهران	خانم حدی پژمان	انجام خدمات عکس‌برداری از سایت پارک پردیسان و محل ساختمان اداری
۱۲	۱۳۹۸	یزد	موسسه محققین زاگرس	مطالعات جمعیت‌شناسی حیات وحش
۱۳	۱۳۹۸	یزد	دانشگاه شهید بهشتی	طراحی سیستم مدیریت پسماند
۱۴	۱۳۹۸	صندوق ملی محیط زیست	موسسه حسابرسی شاخص روش	حسابرسی صورت‌های مالی سال ۱۳۹۷
۱۵	۱۳۹۸	صندوق ملی محیط زیست	شرکت آرمان پرداز خبره	انجام خدمات حسابداری
۱۶	۱۳۹۸	صندوق ملی محیط زیست	آقای کوروش قنبری	تنظیم اسناد بودجه-سند راهبردی صندوق
۱۷	۱۳۹۸	مناطق مختلف	شرکت مسافرتی یاسمین پارسه	واگذاری مجوز شکار

ردیف	سال	محل اجرای کار	طرف قرارداد	موضوع قرارداد
۱۸	۱۳۹۸	صندوق ملی محیط زیست	شرکت سیاحان طبیعت دنیا	واگذاری مجوز شکار
۱۹	۱۳۹۸	صندوق ملی محیط زیست	شرکت پتیاک	خدمات اینترنتی
۲۰	۱۳۹۸	صندوق ملی محیط زیست	آقای حمید فراهانی راد	مشارکت و تدوین ضوابط و مقررات-مشاوره در زمینه امور بودجه‌ای
۲۱	۱۳۹۸	صندوق ملی محیط زیست	خانم ناهید انصاری	مشاوره در مورد مسائل حقوقی و قراردادها
۲۲	۱۳۹۸	صندوق ملی محیط زیست	آقای کوروش قنبری	پیگیری و نظارت درآمدهای صندوق بر اساس قوانین-پاسخ به مراجع نظارتی
۲۳	۱۳۹۹	صندوق ملی محیط زیست	شاخص روش	حسابرسی صورتهای مالی سال ۹۸
۲۴	۱۳۹۹	ارومیه	آقای محمد شکیبانیا	ساخت فیلم احیای دریاچه ارومیه
۲۵	۱۳۹۹	آذربایجان شرقی	دانشگاه تبریز	طراحی مفهومی سیستم مدیریت پسماند
۲۶	۱۳۹۹	تهران	پایگاه خبری شبکه علمی	روابط عمومی و امور وبسایت
۲۷	۱۳۹۹	یزد	جنگل همیشه‌سبز کویر خاتم	ارتقای سطح فرهنگ زیست‌محیطی-رضایتمندی جوامع محلی
۲۸	۱۳۹۹	تهران	شرکت زیبا گستر میرداماد	تامین نیروی انسانی
۲۹	۱۳۹۹	گلستان	مهندسی شهریک	تدوین طرح توجیهی اقتصادی تفرجگاه پارک ملی گلستان
۳۰	۱۳۹۹	تهران	دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات	طراحی مفهومی سیستم مدیریت پسماند
۳۱	۱۳۹۹	تهران	محمد شکیبانیا	ساخت فیلم احیای دریاچه ارومیه
۳۲	۱۳۹۹	تهران	ناهید انصاری	مشاوره در مورد مسائل حقوقی و قراردادها
۳۳	۱۳۹۹	تهران	نسل اندیش سبز نما	خرید ۲۰ قسمت برنامه عروسکی
۳۴	۱۳۹۹	تهران	موسسه هنری آینده هنر هشتم	تولید محتوا

ردیف	سال	محل اجرای کار	طرف قرارداد	موضوع قرارداد
۳۵	۱۳۹۹	تهران	شرکت دوراندیشان مبین	برگزاری همایش تقدیر از واحدهای صنعتی
۳۶	۱۳۹۹	تهران	صندوق ملی محیط زیست	خرید خودرو، تجهیزات پایش و مصرفی، تولید برنامه آموزشی
۳۷	۱۳۹۹	تهران	آقای علیرضا زمانی	ارائه خدمات و تهیه مستندات تاریخ‌نگاری برنامه احیای دریاچه ارومیه
۳۸	۱۳۹۹	تهران	شرکت فناوری‌های پایش آلودگی هوا و آب	خرید تجهیزات پایش
۳۹	۱۳۹۹	آذربایجان غربی	کانون سبز گردشگری کانی برازان مکریان	احیای تالاب بین‌المللی قوپی بابا علی از طریق مشارکت جوامع محلی
۴۰	۱۳۹۹	آذربایجان غربی (نقده)	انجمن نوژین سبز نقده	تنوع‌بخشی به معیشت روستایی در روستای قیط نقده
۴۱	۱۳۹۹	هرمزگان	سازمان مردمنهاد مشق آفرینش	مشارکت با جوامع محلی برای جلوگیری از تخریب محیط زیست
۴۲	۱۳۹۹	یاسوج	نهضت سبز زاگرس	پروژه مشارکتی تسهیل‌گری در زمینه توانمندسازی جوامع محلی
۴۳	۱۳۹۹	استان‌های جنوبی	پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی	پایش ساحلی و فراساحلی خلیج فارس و دریای عمان
۴۴	۱۳۹۹	تهران	نسل اندیشه سبز نما	خرید برنامه عروسی
۴۵	۱۳۹۹	آذربایجان غربی (ارومیه)	سبزاندیشان تبریز	حفاظت از دریاچه ارومیه و خانه‌های توسعه در روستاها (منطقه هریس)
۴۶	۱۳۹۹	مازندران	انجمن مهرورزان زمین پاک مازندران	مدیریت اجتماعی پسماند (ماپ)
۴۷	۱۳۹۹	تهران	کانون محیط زیست سالم و پایدار	توانمندسازی زنان در جوامع محلی شهر تهران برای کاهش آلودگی
۴۸	۱۳۹۹	کردستان	شرکت آبادگران فراخ بوم پارس	تعمیر سرویس‌های بهداشتی حاشیه دریاچه زریوار
۴۹	۱۳۹۹	استانهای مختلف	شرکت تبلیغ گستر چشم فردای امید	ساخت ۱۵۰ دقیقه فیلم مستند حیات وحش
۵۰	۱۳۹۹	نیشابور	انجمن آوای طبیعت نیشابور	آموزش جوامع محلی و روستاها در مناطق حفاظت‌شده

ردیف	سال	محل اجرای کار	طرف قرارداد	موضوع قرارداد
۵۱	۱۴۰۰	صندوق	آقای نورآبادی	انجام خدمات حسابداری
۵۲	۱۴۰۰	صندوق	شرکت زیبا گستر میرداماد	انجام امور خدمات عمومی اداری پذیرایی و نظافت
۵۳	۱۴۰۰	صندوق	مجید ابوالحسنی	ارائه مشاوره و پی‌گیری امور مالیاتی
۵۴	۱۴۰۰	خراسان رضوی	دانشگاه فردوسی مشهد	پژوهش در زمینه چگونگی پایش زیست‌محیطی و تهیه برنامه سنجش آلاینده‌ها
۵۵	۱۴۰۰	تهران	دانشگاه صنعتی شریف	پژوهش در زمینه پهنه‌بندی اولویت‌های تاسیسات نمک‌زدایی
۵۶	۱۴۰۰	آذربایجان شرقی	دانشگاه تبریز	پژوهش پایش آلاینده‌ها و تهیه برنامه جامع مدیریت زیست‌محیطی صنایع سرب و روی مس
۵۷	۱۴۰۰	تهران	رحیم صادق‌پور	مشارکت در تولید و پخش برنامه عروسکی ۶۱-۸۰
۵۸	۱۴۰۰	صندوق	موسسه حسابرسی گستر پویا	حسابرسی صورت‌های مالی
۵۹	۱۴۰۰	تهران	شرکت تبلیغ گستر چشم فردای امید	برگزاری مراسم هفته محیط زیست شامل تصویربرداری
۶۰	۱۴۰۰	تهران	آقای حبیب‌اله حقی	مشاوره و کارشناسی مربوط به سیستم سخت‌افزاری و نرم‌افزاری-تعمیرات دستگاه
۶۱	۱۴۰۰	استان‌های مختلف	تبلیغ گستر چشم فردای امید	ساخت مستند حیات وحش
۶۲	۱۴۰۰	کرمان	صنعت سازه مبین ابناء	تعمیر و بازسازی مرکز تحقیقاتی زیست‌محیطی
۶۳	۱۴۰۰	تهران	رحیم صادق‌پور	مشارکت در تولید و پخش برنامه عروسکی ۸۱-۱۰۰
۶۴	۱۴۰۰	تهران	پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران	مطالعات فلزات سنگین، پارامترهای سمی الی، پارامترهای فیزیکی و شیمیایی، ارزش زیستی
۶۵	۱۴۰۰	تهران	پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران	تهیه برنامه جامع احیا و حفاظت از تالاب‌های صالحیه و الله‌آباد با رویکرد مدیریت منابع آبی منطقه در جهت جلوگیری از توسعه کانون‌های ریزگرد
۶۶	۱۴۰۰	تهران	دانشگاه شهید بهشتی	تدوین و نظارت بر برنامه‌های تقلیل آلاینده‌های زیست‌محیطی و جلوگیری از تخریب محیط زیست
۶۷	۱۴۰۰	بندرعباس	نفت ستاره خلیج فارس	حفاظت، احیا و مدیریت حیات وحش و زیستگاه‌های حیات وحش گنو

فُعالیت‌های بین‌المللی

ارتباطات بین‌المللی

یکی از ویژگی‌های صندوق‌های محیط زیست ارتباطات بین‌المللی آنها است. هدف از این ارتباطات کسب امکانات مادی و غیرمادی است که می‌تواند در پیشبرد اهداف صندوق‌ها موثر واقع شود. فعالیت‌های بین‌المللی صندوق ملی محیط زیست ایران به شرح زیر است.

موافقت‌نامه با دولت چین

بر طبق یادداشت تفاهمی که بین کمیسیون ملی توسعه و اصلاح جمهوری خلق چین و سازمان حفاظت محیط زیست منعقد شد، دولت چین موافقت کرد برای مقابله با اثرات تغییر اقلیم کالاهایی به ارزش ۲۰ میلیون یوان به سازمان حفاظت محیط زیست اعطا کند تا ظرفیت داخلی سازمان با هدف یادشده افزایش یابد. نوع کالاها در نشستی که بین نمایندگان طرفین برگزار شد، تعیین گردید. دولت چین متعهد شد نسبت به آموزش استفاده و نگهداری از کالاها اقدام کند. این کالاها دستگاه‌های روشنایی با استفاده از انرژی خورشیدی و لامپ‌های مرتبط با آنها است. با توجه به موقعیت محیط‌بانی‌ها یا ساختمان‌هایی هم‌چون مراکز بازدیدکنندگان که در مناطق تحت مدیریت سازمان قرار دارند، امکان استفاده از تجهیزات یادشده بسیار زیاد است.

کالاهای یادشده که از سوی کمیسیون چینی ذی ربط به تولیدکنندگان چینی سفارش داده شد، ضمن هماهنگی با صندوق ملی محیط زیست به ایران ارسال گردید. همزمان صندوق اقدام به اخذ مصوبه دولت مبنی بر معافیت مالیاتی ورود این کالاها کرد. کالاهای یادشده پس از ترخیص بین استانها توزیع شدو در حال نصب می باشد.

بنیاد سوکوآلمان

جلب سرمایه گذاری خارجی برای اجرای پروژه زیست محیطی در منطقه حفاظت شده قمیشلو

در راستای همکاری های دوجانبه جمهوری اسلامی ایران و کشور آلمان، مبنی بر همکاری در توسعه یک پارچه مناطق حفاظت شده در جهت توانمندسازی مدیریت مشارکتی، سازگاری با تغییر اقلیم و آموزش های زیست محیطی و با توجه به توافق به عمل آمده در خصوص اعتبار در پروژه مدیریت یک پارچه پارک ملی قمیشلو با مشارکت جوامع محلی، هماهنگی لازم انجام گرفت و مقرر شد تا پروژه مذکور با در نظر گرفتن ملاحظات اعلام شده از طرف معاونت محیط زیست طبیعی سازمان و با همکاری صندوق ملی محیط زیست عملیاتی و در چهار چوب سند تنظیمی پروژه برای یک دوره چهار ساله اقدام شود.

■ صندوق اقلیم سبز

با بارز شدن هر چه بیشتر اثرات تغییر اقلیم بر جنبه‌های مختلف تخریب بر کره زمین، تلاش‌های فزاینده جمعی در چهار چوب کنوانسیون تغییرات اقلیم سازمان ملل متحد صورت گرفته است. دورا هبرد اصلی آن کاهش گازهای گل‌خانه‌ای (Emission) و سازگاری (Adaptation) در فعالیت‌ها با وضعیت جدید اقلیمی است. با توجه به کمبود اعتبارات در کشورهای در حال توسعه، بویژه در زمینه انتقال فناوری، اعتباری که به طور عمده از سوی کشورهای توسعه‌یافته تامین می‌شود، به اجرای پروژه‌های مبتنی بر دورا هبرد یاد شده اختصاص می‌یابد. بر اساس اطلاعات سایت صندوق اقلیم سبز تا کنون ۵۰۷ میلیارد دلار بین ۱۷۷ پروژه توزیع شده است.

به منظور ارتباط صندوق اقلیم سبز با کشورهای عضو، مرجع ملی از طرف دولت‌ها تعیین و معرفی می‌شود. از سوی ایران، سازمان حفاظت محیط زیست این نقش را داراست که رابط بین صندوق اقلیم سبز و کشور است.

مرجع ملی نظارت گسترده راهبردی بر فعالیت‌های صندوق اقلیم سبز را در کشور انجام می‌دهد و اولویت‌های کشور را برای تامین مالی توسعه با انتشار کم و تاب‌آوری اقلیم به اطلاع می‌رساند.

علاوه بر مرجع ملی، نهاد معتبری نیز تعریف شده است که با صندوق اقلیم سبز در اجرای پروژه‌ها همکاری می‌کند. بر اساس چهار چوب سرمایه‌گذاری صندوق و اولویت‌های دولت‌های کشورهای در حال توسعه، نهاد معتبر به اجرای پروژه‌ها کمک می‌کند. نهاد معتبر در همکاری با بخش‌های مرتبط ایده‌های پروژه کمک می‌کند و پیشنهادات را به منظور تصویب به هیئت مدیره صندوق اقلیم سبز ارائه می‌کند.

نهاد معتبر در صورت داشتن استانداردهای صندوق می‌تواند از بخش‌های خصوصی، عمومی، غیردولتی، و در مقیاس ملی، استانی، منطقه‌ای و بین‌المللی باشد. نهاد معتبر مجموعه‌ای از کارها شامل تامین بودجه برای پیشنهادات و مدیریت و پایش پروژه‌ها و طرح‌ها را انجام می‌دهد. کشورها می‌توانند از طریق چند نهاد معتبر خود هم‌زمان به منابع صندوق اقلیم سبز دسترسی داشت باشند. صندوق ملی محیط زیست در حال پی‌گیری مراحل برای کسب صلاحیت نهاد معتبر است.

■ پروژه بین‌المللی حفاظت از تالابهای ایران برنامه عمران ملل متحد UNDP

در چارچوب همکاری بین‌المللی، صندوق ملی محیط زیست برای پیشبرد طرح حفاظت از تالابهای ایران که مبلغ نیم میلیارد ریال در سال ۱۳۹۹ از طریق برنامه عمران ملل متحد به طرح یاد شده کمک نمود.

■ کنوانسیون بازل

در پی تدوین قوانین و کنوانسیون‌های محیط زیستی در کشورهای توسعه یافته جهت محدود کردن پسماندهای خطرناک، هزینه امحای آن‌ها به میزان چشمگیری افزایش یافت. برای یافتن راهی کم‌هزینه‌تر، انتقال پسماندهای خطرناک به کشورهای در حال توسعه و کشورهای اروپای شرقی اتخاذ شد. اما با شکل‌گیری نگرانی‌های عمومی و بین‌المللی، معاهده موسوم به «کنوانسیون بازل» به منظور کنترل حمل و نقل برون مرزی پسماندهای خطرناک و دفع اصولی آنها در ۲۲ مارس سال ۱۹۸۹ به تصویب کشورهای عضو رسید و در ۵ می سال ۱۹۹۲ لازم‌الاجرا شد. کشور ایران نیز در سال ۱۳۷۱ با تصویب این کنوانسیون در مجلس شورای اسلامی به عضویت «کنوانسیون بازل» درآمد.

بایست نهاد جمهوری اسلامی و تصویب آن توسط اجلاس اعضا کنوانسیون، مقرر شد مرکز منطقه‌ای کنوانسیون‌های بازل و استکهلم به میزبانی جمهوری اسلامی ایران در اعمال مدیریت صحیح و کارآمد مواد زائد و خطرناک و مواد آلی پایدار و کاهش آنها در بین کشورهای عضو جنوب و غرب آسیا تاسیس شود. به منظور اجرای این مصوبه یاد شده در سال ۱۳۹۹ تفاهم‌نامه‌ای بین صندوق ملی محیط زیست و «مرکز منطقه‌ای کنوانسیون‌های بازل و استکهلم» با اهداف زیر منعقد شده است:

۱. بهره‌گیری از توان و پتانسیل طرفین در جهت تقویت و پیشبرد اهداف مرکز از طریق تجهیز منابع مالی پایدار
۲. فراهم نمودن زمینه همکاری در راستای گسترش ابعاد مختلف مسئولیت زیست محیطی منطقه‌ای مصرح در کنوانسیون‌های بین‌المللی

بازل و استکهلم

مرکز منطقه‌ای کنوانسیون رامسر

کنوانسیون رامسر توافق بین‌المللی است که براساس آن، کشورهای عضو در باره تالاب‌های مهم جهان تحقیق کرده‌اند و از آنها حمایت می‌کنند. نام آن (Ramsar International importance wetlands as waterfowl habitat (۱۹۷۱) می‌باشد که به اختصار کنوانسیون رامسر (Ramsar convention) نامیده می‌شود. این کنوانسیون نام خود را از شهر رامسر گرفته است که در ۱۳ بهمن ماه ۱۳۴۹ بنا به دعوت ایران تشکیل شد و بنام آن شهر نیز نامگذاری گردید. این کنوانسیون با انگیزه مشارکت بین‌المللی و همکاری همه‌جانبه در حفاظت و بهره‌وری عقلایی از تالاب‌های مهم و بخصوص تالاب‌هایی که اهمیت حیاتی دارند، منعقد شده و در طول ۵۰ سال فعالیت توانسته است حمایت از تالاب‌ها را گسترش دهد. فعالیت‌های جدی و اساسی کنوانسیون رامسر از سال ۱۳۵۳ برابر با ۱۹۷۵ میلادی آغاز گردید و از آن زمان به بعد کشورهای بسیاری به عضویت کنوانسیون درآمده‌اند. در حال حاضر ۱۷۱ کشور عضو آن هستند و ۲۴۲۹ تالاب با مساحت حدود ۲۵۴ میلیون هکتار به عنوان (Ramsar site) به ثبت رسیده است.

در سال ۱۳۸۴ اساسنامه مرکز منطقه‌ای رامسر به تصویب رسید و دولت ایران در سال ۱۳۸۵ مجوز تاسیس مرکز منطقه‌ای رامسر را برای سازمان حفاظت محیط زیست صادر کرد و در سال ۱۳۹۰ ساختمان مرکز منطقه‌ای رامسر افتتاح شد که به نوعی موجب افتخار برای کشور است. تعدادی از کشورهای همسایه در تلاش هستند این مرکزیت را از ایران بگیرند. در دنیا تنها چند مرکز منطقه‌ای وجود دارد. در حال حاضر ۱۶ کشور تحت پوشش مرکز یاد شده قرار دارد. مرکز منطقه‌ای رامسر در غرب و مرکز آسیا چندسالی به دلیل کمبود منابع مالی و عدم حمایت‌های کافی فعالیت‌ی نداشته است.

در اول تیرماه ۱۳۹۹، تفاهم‌نامه همکاری بین معاونت محیط زیست دریایی و صندوق ملی محیط زیست منعقد شد. این تفاهم‌نامه ۲ ساله، با هدف بهره‌مندی طرفین از منابع مالی و توان فکری، آموزشی، پژوهشی، اجرای برنامه‌های زیست‌محیطی و سایر امکانات مورد توافق طرفین به ویژه در زمینه برگزاری دوره‌های آموزشی و پژوهشی در مرکز منطقه‌ای رامسر در غرب و مرکز آسیا و برگزاری نشست‌های سالیانه به منظور حفاظت از تالاب‌های ثبت شده در کنوانسیون رامسر به امضاء رسیده است.

از جمله سیاست‌هایی که لازم است صندوق پیگیری نماید گسترش روابط همکاری با نهادهای مشابه و دیگر نهادهای بین‌المللی برای تقویت سازمان حفاظت محیط زیست، بهبود مناطق تحت مدیریت و محیط زیست کشور است.

پیشنهادات

با توجه به تجربه موفق صندوق در دوره کوتاه اجرای بند ن تبصره ۶ قانون بودجه ۱۳۹۹ مبنی بر کاهش آلودگی در واحدهای تولیدکننده آلاینده که نشان دهنده توانمندی صندوق در اجرای این امر مهم است. پیشنهادات ارائه شده به طور عمده با هدف تامین اعتبار برای گسترده کردن فعالیت هایی است که در راستای بهبود محیط زیست کشور و سالم سازی زیست بوم های کشور، اعم از آبی و خشکی است.

۱. تبصره د ماده ۴۵: اضافه کردن بخش هزینه ای به منظور تقویت مالی صندوق

۲. تخصیص هوای پاک: تخصیص اعتبار از محل ماده ۳۳ قانون هوای پاک به منظور حمایت از اجرای فعالیت های مرتبط

۳. تخصیص درآمد حاصل از اجرای ماده ۴ قانون حفاظت، احیا و مدیریت تالاب های کشور به منظور احیاء و حفاظت از تالاب ها

۴. قانون ارزش افزوده: تجربه بند ن تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ نشان داده است چنانچه منابع پایدار اعتباری برای صندوق ملی محیط زیست، هم چون سهمی از درآمد حاصل از ارزش افزوده، تامین شود، زمینه بسیار مساعدی برای کاهش و رفع تولید آلاینده ها از یک سو و بهبود و احیای محیط های صدمه خورده از سوی دیگر، فراهم می شود. این چنین تصمیمی می تواند در میان مدت اثرات منطقه ای زیاد و تا حدی ملی به جا بگذارد و در درازمدت (حداکثر ۱۰ سال) جان و روان طبیعت کشور جلوه بهتری بیابد.

۵. استفاده از منابع صندوق توسعه ملی بابت کمک به صندوق

۶. درج و اضافه کردن عنوان صندوق ملی محیط زیست در جداول مربوط به تبصره های ۱۴ و ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور و سال های

بعد (موضوع اعتبارات هدفمند کردن یارانه ها...) به منظور توسعه سرمایه گذاری در بخش محیط زیست از طریق صندوق ملی محیط زیست

۷. به منظور جبران خسارت ناشی از اکتشافات یا بهره برداری از معادن واقع در مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست، هزینه های

ناشی از اکتشاف و بهره برداری مواد معدنی به ماخذ ۱۵ درصد درآمد دولت ناشی از اکتشاف موضوع تبصره ۳ ماده ۶ قانون اصلاح قانون معادن

و هم چنین ۱۲ درصد از کل حقوق دولتی موضوع ماده ۱۴ قانون مذکور و تبصره های ذیل آن، که از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت وصول

می گردد، تا سقف ۸۰۰ میلیارد (۸۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال به حساب خزانه داری کل کشور واریز شود و در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست

(صندوق ملی محیط زیست) قرار گیرد تا حسب مورد و بر اساس ماده ۵ اساس نامه صندوق مذکور برای کاهش آلودگی های زیست محیطی و

جلوگیری از تخریب محیط زیست هزینه شود.

